

İçindekiler

Dua Üzerine
Abdullah DEMİRCİOĞLU / 2

Geçmişten, Günümüze ve Yarınlara Hayır Yarışı Devam Ediyor
7Kubbe Sufi Gençlik Derneği / 30

Allah'a İtimat Etmek
Pîr Abdülkâdir Geylânî(ks) / 34

Nevzuhûr Âlimlere Dikkat!
Serkan ZEYBEKER / 42

Dua Üzerine
Abdullah DEMİRCİOĞLU / 2

Mürîdliğin Şartları, Sıfatları ve Adabı
Prof. Dr. Süleyman ULUDAĞ / 4

Oruç yüzünden bizim canımız dirilik elde edecektir!
Hz. Mevlâna / 7

Vesiletü'n-Necât
Tufan ATMACA / 8

Bir Olay
Dr. Durak PUSMAZ / 10

Çağın Hastalığı Depresyon ve Sarsılmayan Bir İman
Ayşe DEMİRCİOĞLU / 12

Nasıl Yaşarsan
Zülcenâheyn / 15

Aşık Molla Rahim(ks)
Yalçın ALBAYRAK / 16

Eski Kitaplardaki Eskimez Sözler
Dursun GÜRLEK / 18

Benlik
Ensar GÖK / 21

Güler Yüzlü, Nazik ve Sade Olmak
Prof. Dr. Ali AKYÜZ / 22

Cenâb-ı Allah'ı Sesli/Cehri Zikir - 6
Zülcenâheyn / 24

İlahi Deryadan İnciler / Bakmak mı? Görmek mi?
Dr. Zafer TORTUM / 26

Geçmişten, Günümüze ve Yarınlara Hayır Yarışı Devam Ediyor
7Kubbe Sufi Gençlik Derneği / 30

Bir Fatih Olarak Yeni Fetihlere Veya 4. Fethe Yelken Açmak
Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir MACİT / 32

Allah'a İtimat Etmek
Pîr Abdülkâdir GEYLÂNİ(ks) / 34

Çocuktan Öğrenebilseydim
Yeşim Gezmiş TORTUM / 36

Ankâzâde Köstendili Halil Efendi'nin, Tûti İhsan Efendi'ye 2. Mektubu / 38

Helâl Olmalı
Günbeyli Mahmut TOPBAŞLI / 41

Nevzuhûr Âlimlere Dikkat!
Serkan ZEYBEKER / 42

Kıssadan Hisse / 44

Teslimiyet ve Tevekkülle İlgili Sorular
Editörden / 46

Uyan Gözün Aç / 48
Niyazi Mısıri(ks) / 48

DUA ÜZERİNE

Abdullah DEMİRCİOĞLU

Gerek Kur'ân-ı Kerîm'de gerekse hadislerde anlatılan, bize öğretilen onlarca ayet ve hadis görmekteyiz. Bunlardan da duanın "ibadetin özü" olduğunu daha iyi anlamaktayız.

Sahabe-i güzîn efendilerimiz Rasûlullâh'tan duyduklarını hıfz etmişler ve bizlere kadar nakletmişlerdir. Bu duaların mecmuunu günlük okumak çok zaman alır. Bunu her Müslümanın yapması da pek kolay değildir.

Ortaya başka bir mesele çıkıyor. O da **"Ben bir Müslüman olarak ayet ve hadislerde geçtiği şekliyle aslından (Arapçasından) yapamıyorum, ezberleyemiyorum ama (kendi) dilimde dua yapabilir miyim?"** diyenler olabilir. "Böyle yapsam olmaz mı?" diyenlere cevap olarak deriz ki, tabii ki olabilir.

Din zorluk değil, kolaylık dinidir. Yeter ki duada samimi olunsun. Duada günah olan şeyler istenilmesin. Ama imkânı olanlar da

ezberleyip asıllarıyla dua ederlerse aliyü'l-a'lâ olur.

Anadolu'da, özellikle eğitim-öğretimden uzak yerlerde, Afrika'da, Asya'da ve benzeri yerlerde olan Müslümanları düşünün... Dinin direği olan namazda okunması farz olan Fâtiha sûresi veya kısa zammî sûrelerde bile birçok yanlışlıklar yapılmaktadır. Hele hele kadınlar daha da mahrumiyet içerisinde bulunuyorlar. Geçim kaygısı, zulümler, harpler, tabii âfetler ve belâlar hayatımızı altüst ediyor.

Bu münasebetle hadis-i şeriflerde olan dualardan bazılarını muhterem okurlarımızın istifadelerine sunuyorum.

Bir gün Ebû Bekir es-Sıddîk:

"Ey Allah'ın Rasûlü, bana sabah akşam söyleyeceğim bir dua öğret!" diyerek Peygambere müracaatta bulundu. O da şöyle buyurdu:

"Ey gizli aşikâr her şeyi bilen, yerin ve

göklerin yaratıcısı olan, her şeyin Rabbi ve Meliki bulunan Allah'ım! Ben senden başka hiçbir ilâh olmadığına şahadet ederim. Bu iman ve şahadetimi vesile yaparak da nefsimin ve şeytanın şerrinden sana sığınırım ve ayrıca onun beni şirke düşürmesinden de sana sığınırım. Kendi öz varlığıma karşı veya bir Müslümana karşı herhangi bir kötülüğü irtikâb etme durumuna düşmekten de sana sığınırım. Beni bütün bunlardan korusun Allah'ım!

Ey Ebû Bekir, işte sabah akşam böyle diyerek yüce Allah'a dua ve niyazda bulun. Tam yatacağın zaman da böylece Allah'a yalvar." (Ebû Dâvûd, 5/310; Tirmizî, 5/467; Müsned, 1/9; Darimî, 2/688)

Muâviye b. Ebî Süfyân'dan rivayet olunmuştur. O, Rasûlullâh'ın (s.a.s) şöyle buyurduğunu nakletmiştir.

"Kim bu beş kelime ile Allah'a dua ederse, Allah istediğini mutlaka o kimseye verir.

Allah'tan başka ilah yoktur ve Allah en yücedir. Allah'tan başka ilah yoktur. Mülk O'nundur. Hamd O'na aittir. O, her şeye kâdirdir. Allah'tan başka ilah yoktur. Güç ve kuvvet, kudret, her şey O'na aittir. O'nun gücünün üzerinde bir güç yoktur. Kuvvet yalnız Allah'tır." (Taberanî bu hadisi el-Avsat adlı eserinde, hasen bir senetle rivayet etmiştir.)

Kabul edilen duanın üç özelliği vardır.

1. Dua hemen gerçekleştirilir. Dua sahibi kısa zamanda muradına erer.

2. Duanın kabul edilişi, hemen değil muktezaya göre tehir edilir.

3. Dua edenin duası dünyada verilmez; sabır, tevekkül ve kadere rıza göstermesi gibi sebeplerden ve dini ölçülerden dolayı sevap olarak kendisine ahirette bol bol karşılıklar verilir.

Bir dördüncü olarak bu üç şartı taşımayan dualar olur ki kabul edilmemiştir.

Prof. Dr. Süleyman ULUDAĞ

Necmeddin Dâye'ye göre irade büyük bir devlet, bütün saadetlerin tohumu ve mayasıdır.

İrade insanın değil, Hakk'ın zatının sıfatıdır. Allah bu sıfatla kulunun kalbine tecelli etmezse ve iradenin nuru kulunun gönlüne yansımaz ise kul mürid olamaz. Saadet tohumu ilahi bir lütuf olmak üzere kulun gönlüne düşünce onu zayi etmemek icap eder. Başlangıçta bir kıvılcım şeklinde kalbe düşen ve tutuşan bu ateşi çer çöp ve odunla beslemek lazımdır ki sönüp gitmesin. Tabip olmak için tıp kitaplarını okumak yetmediği gibi

Hakk'a giden yolda mesafe almak için de kitap okumak yetmez. Tabip olmak için mahir ve uzman bir tabip gözetiminde çalışmak lazımdır. Mürid olmak için daha evvel sülük görmüş bir kâmil mürşid gözetiminde bu yola girmek gerekir.

Müridde aranan 20 nitelik şöyledir:

1. Tövbekâr olmak, işlenen günahlara ve yapılan kötülöklere pişman olmak
2. Zühd, dünyaya ve maddiyata mahkûm olmamak, tersine bunlara hâkim olmak, daima ahireti dünyaya tercih etmek
3. Nesep ve sebeple ilgili bağlardan soyunup çıkmak, yani mücerred olmak
4. Ehl-i Sünnet akidesi üzere olmak, bid'attan kaçınmak
5. Takva üzere yaşamak, haram ya da helalliği şüpheli şeylerden sakınmak
6. Sabırlı olmak, verilen görevleri yerine getirmede azimli olmak
7. Cesur olmak, nefse ve şeytana yiğitçe mukavemet göstermek
8. Fedakâr olmak
9. Fütüvvet ehli (bir babayiğit olmak) olmak, herkese hakkını tam olarak vermek,

kimseden bir şey beklememek

10. Doğru ve dürüst olmak

11. İbadetlerini yerine getirmeye ve görevlerini ifaya yetecek kadar bilgi sahibi olmak

12. Mücâhede, serkeşlik yapan nefsi mücahede dizginiyle dizginlemek, ona müsamaha etmemek, nefse ve şeytana karşı cihad halinde olmak

13. Daima niyazda (yalvarış, ihtiyaç hâlinde) olmak, asla naz halinde olmamak; niyaz âşıkın, naz ma'şukun makamıdır

14. Ayyâr gibi gözü kara olmak, gerektiğinde tehlikelere atılmaktan çekinmemek

15. Melamet-meşreb kalender-siret olmak; yani Hakk yolda yürürken halkın kınamasına ya da övmesine, aferin demesine bakmamak, halktan gelen kabulü ve reddi, methi ve yermeyi bir görmek

16. Akıllı, zeki ve ferasetli olmak; akli şeyhin emir ve tavsiyelerini yerine getirmede kullanmak

17. Edepli, saygılı ve terbiyeli olmak, hata ettiğinde özür dilemek

18. Ahlâkı güzel olmak

19. Kendini şeyhe teslim etmek, zahir

itibariyle onun önünde gassalın önündeki ölü gibi olmak; batın itibariyle daima şeyhin batınına iltica etmek, yaptığı her işte şeyhten izin almak

20. Tefviz, talep yoluna adım atarken kendi varlığını tamamıyla ortadan kaldırmak, kendini Hakk'ın yoluna feda etmek ve can u gönülden **"İşimi Allah'a havale ediyorum."** demek.

Ebû Necip Sühreverdî'nin **Adabü'l-Müridin** ve Ebû Hafız Sühreverdî'nin **Âvarifü'l Ma'ârif**'inde, İzzeddin Kâşî'nin **Misbâhü'l Hidâye**'sinde şeyhlerde ve müridlerde bulunması gereken nitelik ve özelliklerden, uyması gereken usul, kâide, adapveerkândangenişolarakbahsedilmiştir. Tasavvufta bu hususun önemi, bahsedilen hususların kâmil bir mürşidin gözetiminde belli bir sistem dâhilinde ve disiplin içerisinde uygulanmasından ileri gelmektedir. Tasavvufun konusu insan nefsidir, gayesi ise nefsi terbiye ve tedip etmektir. Nefsi ıslah ve insanları terbiye etmek, iyi ve erdemli insan yetiştirmek kolay ve basit bir şey değildir. Onun için müritlik ve dervişlik kadar mürşitlik ve rehberlik de zor bir iştir. Zikredilen kurallar içinde elbette ki eleştirilenleri vardır. Bunları eleştirmeye kalkışmadan evvel, kaynak eserlerde

bu hususların nasıl yorumlandığına ve uygulandığına, maksadın ne olduğuna bakmak lazım gelir.

Gazzâlî'nin de belirttiği gibi kâmil mürşid, uzman tabip gibidir. Doktor tedavi için kendisine gelen hastalara, hastalıklarına göre ilaç verir ve bunların kullanma şeklini tarif eder. Her hastaya aynı ilacı veremez, verirse hastayı mahveder. Mürşid de kalp doktorudur. Kalp ve nefis kaynaklı manevi ve ahlâki hastalardan her birine, hastalıklarına göre farklı ilaçlar verir. Bütün müridlerine aynı ilacı veremez, verirse onları mahveder. Bu işin bir standardı yoktur.

Esasen mürşidin faydası; müridlerini gözlemleyerek, deneyerek, sınavarak onların ahlâki zaafalarını, kusurlarını ve noksanlarını tesbit etmek; teşhis ve tedavi ettiği manevi hastalığa uygun gelen şifalı bir ilacı vermek, daha sonrada bu ilacın ona ne kadar iyi geldiğini izlemek ve kontrol etmek; gerekirse ilacın dozunu artırmak veya eksiltmek, hatta icap ederse ilacı değiştirmektir. Özellikle riyazet, mücadele ve çile konusunda ağır tedavi usullerini uygulayan bazı şeyhler, bazı müridlerinin ruh sağlığının ve akli dengelerinin bozulmasına sebep olmuşlardır.

"Bu tarikata girmenin ve şeyhine bağlanmanın dini hükmü nedir?" sorusunun cevabı önemlidir. Böyle bir şeyhe bağlanmak ne farzdır, ne vaciptir ne de sünnet. Bununla beraber şartlarını hâiz, kâmil ve faziletli bir şeyhin bulunması halinde arzu edenlerin ona intisap etmeleri faydalı olur. Bu iş bir tercih meselesidir, bir gönül işidir. Böyle bir zata intisab etmeyi tercih etmeyenler olabilir, bu onlar için bir hata ve kusur sayılmaz. Liyakatli ve ehliyetli

sohbet şeyhlerinin sohbetlerinde bulunmak çok faydalıdır. Özellikle bunlar manevi hallere sahip iseler fayda daha da artar.

Dini inançları, ibadetleri, duyguları, düşünceleri, uygulamaları öğretmede ve yaygınlaştırmada Allah Resulü'nün uyguladığı yöntem sohbetdir. Sohbet çok önemli bir eğitim ve öğrenim yolu, kendini geliştirme ve yetkinleştirme aracıdır. Talim şeyhi denilen takva sahibi, salih ve faziletli şeyhlerin sohbet meclislerinde bulunmak, vaaz ve hutbelerini dinlemek, tavsiye ve nasihatlerinden yararlanmak her mü'mine gereklidir. Talim şeyhi aynı zamanda terbiye şeyhi görevini de görebilir. Bunların bir tarikata bağlı ve icazetli olmaları da şart değildir. Talim şeyhi, yani üstad aynı zamanda bir arkadaş ve bir dost da olabilir.

İslâm'da irşad, nefsi islah ve terbiye tasavvuf ve tarikatlarla sınırlı değildir.

Bunların dışında da irşad ve terbiyenin yolları vardır. O yollardan yürüyerek manevi sahada mesafe alan, kendilerini yetiştiren nice faziletli müminler ve âlimler vardır. Özellikle büyük tefsir, kıraat, hadis ve fıkıh âlimleri bunlara örnektir. İbadetleri, zühdleri ve takvalarıyla tanınan bu faziletli insanların genellikle şeyhlerle ilişkileri ve bağlılıkları yoktur ama tasavvufun özünü oluşturan ihlaslı ibadet, hudû, huşû, ihsan, takva ve güzel ahlâk kendilerinde mevcuttur. Bunların isim ve unvanları sûfi veya derviş değildir ama kalpleri saf ve sufidir.

Ebu'l-Hasan Buşenci (ö.348/959) demiştir ki:

"Tasavvuf bir isimdir, bir hakikat değildir; fakat daha evvel o bir hakikat idi, bir isim değildi."

*"Lebbeyk Allâhumme
lebbeyk lebbeyke lâ şerîke
leke lebbeyk inne'l-hamde
ve'n-nî'mete leke ve'l-
mülk lâ şerîke lek..."*

Oruç yüzünden bizim canımız dirilik elde edecektir!

Hz. Mevlana(ks)

• Ramazan geldi; aşk ve iman padişahının sancağı erişti! Artık maddî yiyeceklerden elini çek! Çünkü göklerden manevî rızık geldi ve can sofrası kuruldu!

• Can, bedenin hantallığından kurtuldu; tabiatımızın isteklerinin eli bağlandı! Aşk ve iman ordusu geldi, sapıklık ve imansızlık ordusunu kırdı geçirdi!

• Bir bakıma oruç, bizim kurtuluşumuzun kurbanı sayılır; bizim canımız, onun yüzünden dirilik elde edecektir! Mademki gönül evine misafir olarak can geldi, onun uğruna bedenimizi tamamıyla kurban edelim.

• Sabır, hoş bir buluttur; ondan, hikmet, manevî lütuflar yağar! Bu sebeptendir ki, Kur'an-ı Kerim de, bu sabır ayında nazil olmuştur!

• Bizi kötü işler, günahlar işlemeye teşvik eden kirli nefsimiz, arınmaya, temizlenmeye muhtaçtı! Ramazan gelince, günah zindanının kapısı kırıldı; can, nefsin esaretinden kurtuldu, miraca çıktı, Sevgili'ye kavuştu!

• Bu mübarek ayda gönül de boş durmadı; ümitsizlik perdesini yırttı, göklere uçtu! Can, zaten bu kirli dünyaya mensup değildi, meleklerdendi; onlara ulaştı!

• Ramazan günlerinde sarkıtılan merhamet ipine sarıl da, şu beden kuyusundaki hapisten kendini kurtar! Yusuf aleyhisselam kuyunun ağzına geldi, seni çağırıyor; çabuk ol, vakit geçirme!

• İsa aleyhisselam isteklerden, beden eşiğinin arzularından kurtulunca, duası kabul edildi! Sen de nefsanî isteklerden temizlen, elini yıka! Çünkü gökyüzünden manevî yemeklerle dolu sofraya geldi!

• Haydi, elini ağzını yıka; ne yemek ye, ne iç, ne de söyle! Hakikate erdikleri, Hakk'ı buldukları için susup duran ermişlere gelen mana sözlerini, mana lokmalarını ancak Şems-i Tebrizî'nin himmeti ile bulabilirsin!

Vesiletü'n-Necât

**Ben-i Âdem'in Efendisine,
Şiirlerin Efendisi olan Na'tlar (15)
Mevlid-i Şerif - Süleyman Çelebî Hazretleri**

Tufan ATMACA

Bismillah diyelim ve Allah'ın Selam ismiyle selamete başlayıp, Süleyman Çelebî Hz.lerinin (v. H.825/M.1421) Vesiletü'n-Necât'ını tanıtmaya çalışalım. Ufak bir hatayı Ahmed Aymutlu'nun düzeltilmesiyle devam edelim. Bilindiği üzere Mevlid-i Şerifteki 'Merhaba faslı' çoğu zaman o büyük veliye atfedilmiştir, ama şair Ahmed tarafından 65 yıl sonra yazılmıştır (H. 873). Sonraki yıllarda gelen müstensihler karıştırmaya devam etmişler. Ve bu işin içerisine şarkıyacılar da girince sanılıyor ki hata yapmaz batılı araştırmacılar (E.J.W. Gibb, Irmgard Engelke, Mac Callum) ve böylece kopyacılık devam edegelmiş.¹ Burada bir hasımlılık söz konusu değil, sadece düzeltmeyi yaparak, bizlerin Mevlid-i Şerif konusunda daha hassas olmamızı önemini bilmemizi kendimize tembihleyerek hasbihalimize devam edelim. Kendimizde ne şair ne şiir tenkitcisi görmüyoruz, ama Kasideleri, Na'tları, Mevlid-i Şerifleri dillendirerek bir vesile-i

necât kapısına bakıyoruz.

Evvela Mevlid-i Şerif'in Fasıllarını kısaca tanıtalım;

1. Münâcat

Literatürde Allah'a yalvarmak manasına geliyor münâcat², ehli tarik olan Süleyman Çelebî Hzlerinin de ilk başvurduğu kapıdır yakarış. '**Allah Adın zikr idelüm evvelâ, Vâcib oldur işde her kula...**' Ve bizlere Kur'ân-ı Kerîm'den ve Hadis-i Şerif'ten örnek getirerek Allah'ı zikretmenin ehemmiyetini öğretiyor.³

2. Dua

Şair kendisine şu mısralarla dua edilmesini salık veriyor.

Hak Teâlâ rahmet eyleye ana

Kim beni ol bir duâ ile ana

Her kim diler bu duâda buluna

Fâtihâ ihсан ide ben kuluna

Bu faslın sonunda kusurlarını afvedilmesini okuyucularından ve dinleyicilerinden diliyor ve bu da ne kadar tevâzu sahibi olduğunu gösteriyor.

3. Hilkat

Yaradan'ın gücünü bildirip her şeyi nasıl yoktan var ettiğini ve tekrar dirilteceğini bildiriyor. Devamla Peygamber Efendimiz (sas) için bütün kâinatın yaratıldığını bildiriyor. Burada Hz. Hassan b. Sâbit (ra) "**es-Subhu bedâ...**" diyerek nasıl güneşin, gündüzün aydınlığını ve gecenin siyah nurunu parlaklığını O'ndan aldığını bildiren mısralar gözümüzün önüne geliyor. Bütün peygamberler O'nun için geldikleri ve İsa (as) O'na ümmet olmak için göğe çıkartıldığı şu mısralarla bildiriliyor⁴;

Ölmeyip İsâ göğe buldu yol

Ümmetinden olmak için idi ol⁵

Bir sonraki olan *velâdet* faslını gelecek sayımızda manzûrû âlilerinize sunmak ümidiyle. Ekteki Mevlid-i Şerifin bir kısmını okumanızı diliyor. Ulu veli Süleyman Çelebi Hz. Ruhuna Fatiha Sûresini esirgemediğinizi ümit ediyorum.

İşte Anadolu'nun gerçek fatihlerinin Aziz ve Latif Peygamberimize nasıl bağlı olduklarını birkez daha görüyor ve sizlerin affına sığınarak, hatalarımızın düzeltilmesi ve doğru yola iletilmemiz niyazında bulunarak dualarınızı bekliyorum.

Yine yüce Peygamberimiz, Ümmetin Mevlâsı Efendimize salât ve selâmımızı ilimler adedince salat selamlarımızı iletiyoruz. Ve dahi Hocamızın teveccühüne mazhar olmayı arzu ediyor, çalışmalarımızda muvaffakiyet diliyor ve tesirini halk etmesini Yüce Yaradan'dan istiyoruz.

Dualarınızda bizleri unutmayacağınızı umarak duamızı tekrar ediyoruz; Ya Rab, Kurbiyeti İnsanı Kâmil nasip et!

Ve âhiri da'vahüm ve eni'l-hamdülillâhi rabbi'l-âlemîn.

Geceler boyunca Kur'ân, dua, tesbih, ezkâr ile nöbet tutan kardeşlerimize Fâtiha göndererek hitama erdirelim.

Bâkî ve Kevserî selamlar...

1. A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB, İstanbul, 1995, s.26-44.
- 2.Ş. Sami, Kâmûs-u Türkî, İstanbul, 2012, s. 1088
3. Aymutlu, Süleyman Çelebi, s.72-73.
4. Aymutlu, Süleyman Çelebi, s.43-44.
5. Necla Pekolcay, DİA, C.29, A. p.486.

BİR OLAY

“Rahmetim gazabıma üstün geldi.”

Dr. Durak PUSMAZ

Allah'ın sonsuz rahmet ve merhameti hususunda Peygamber Efendimizle bir kadın arasında cereyan eden aşağıdaki konuşmaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu konuşmaya şahit olup bize nakleden Hz. Ömer'in oğlu Abdullah'tır. O şöyle anlatıyor:

Bir gazvede Rasûlullâh (s.a.v.) ile beraberdik. Bir kavme rastladık. Rasûlullâh (s.a.v.):

- Bu kavim kimlerdir? buyurdu. Onlar:
- Biz Müslümanlarız, dediler.

Orada tandırını yakmaya çalışan bir kadın ve yanında bir oğlan çocuğu vardı. Tandır iyice tutuşup alevleri yükselince kadın Rasûlullâh'ın (s.a.v.) yanına geldi ve:

- Sen Allah'ın Rasûlü müsün?" dedi. Rasûlullâh (s.a.v.):

- Evet, dedi. Kadın:
- Anam babam sana feda olsun, söyle bana.

Allah **“erhamu'r-râhimîn/merhametlilerin en merhametlisi”** değil midir? dedi. Efendimiz(s.a.v.):

- Evet. O, **“erhamu'r-râhimîndir, merhametlilerin en merhametlisidir”** buyurdu. Kadın sormaya devam ederek:

- Allah'ın kullarına olan merhameti, annenin çocuğuna olan merhametinden daha çok değil midir?" dedi. Efendimiz(s.a.v.):

- Evet, daha çoktur, buyurdu. Kadın:
- Şüphesiz bir anne çocuğunu ateşe atamaz. Merhametlilerin en merhametlisi olan Allah kullarından bir kısmını nasıl ateşe atar? dedi.

Rasûlullâh (s.a.v.) başını eğerek ağlamaya başladı. Sonra mübarek başını kaldırarak:

- Allah kullarından iman etmemekte ısrar eden, Allah'a karşı gelmekte direnen ve **“La ilâhe illallah/Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur.”** demekten çekinen kimselerden

başkasına azap etmez, buyurdu. (İbn-i Mâce, Zühd, 35/II, 1436)

Evet... Allah'ın rahmeti sonsuzdur, sınırsızdır. Kullarına ve bütün yaratıklarına o sonsuz rahmet ve merhametiyle muamele eder, kullarının da merhametli olmasını ister. Beled Sûresi'nin 17-18'inci ayetlerinde şöyle buyurur:

“Sonra da iman edenlerden olup birbirine sabrı tavsiye edenlerden, birbirine merhameti tavsiye edenlerden olanlar var ya, işte onlar ahiret mutluluğuna erenlerdir.”

Peygamber Efendimiz de hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

“Sizler yerde olanlara merhamet edin ki gökte olanlar da size merhamet etsin.” (Tirmizî, Birr, 16)

“İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez.” (Tirmizî, Birr, 16)

“Merhamet, yani acıma duygusu ancak bedbaht olanlardan alınır.” (Tirmizî, Birr, 16)

“Siz başkalarına merhamet ediniz, acıyınız ki size de merhamet edilsin.” (Aclûni, Keşfü'l hafa, I, 110)

Maraz, hastalık demektir. Bir atasözümüzde: **“Merhametten maraz doğar.”** denilmiştir. Merhamet genel olarak iyidir. İnsan, kendisine karşı suç işleyenleri merhametinden dolayı affedebilir, ama topluma karşı suç işleyenlere merhametle yaklaşmak kötü sonuçlar doğurur. İşte yukarıdaki atasözümüzde bu husus vurgulanmaktadır.

Yüce Rabbimiz bir ayet-i kerimede:

“Azabım var ya, dilediğim kimseyi ona uğratırım. Rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır.” (A'raf, 7/156) buyurmaktadır.

Yine Kur'ân-ı Kerim'de meleklerin, tövbe edip Allah'ın dinine uyanlara şöyle dua ettiklerini öğreniyoruz:

“Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O halde tövbe edenleri ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru.” (Mü'min, 40/7)

Peygamber Efendimiz de bir kutsi hadiste Allah Teâlâ'nın şöyle buyurduğunu söylemiştir:

“Şüphesiz yok ki ben Allah'ım. Benden başka hakiki ma'bûd yoktur. Rahmetim gazabımı geçmiştir.”

“Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed de Allah'ın Resulüdür” diye şehadette bulunan kimse cennete girecektir.” (H. Hüsnü Erdem, İlahi Hadisler, s.10)

Diğer bir kudsî hadiste de:

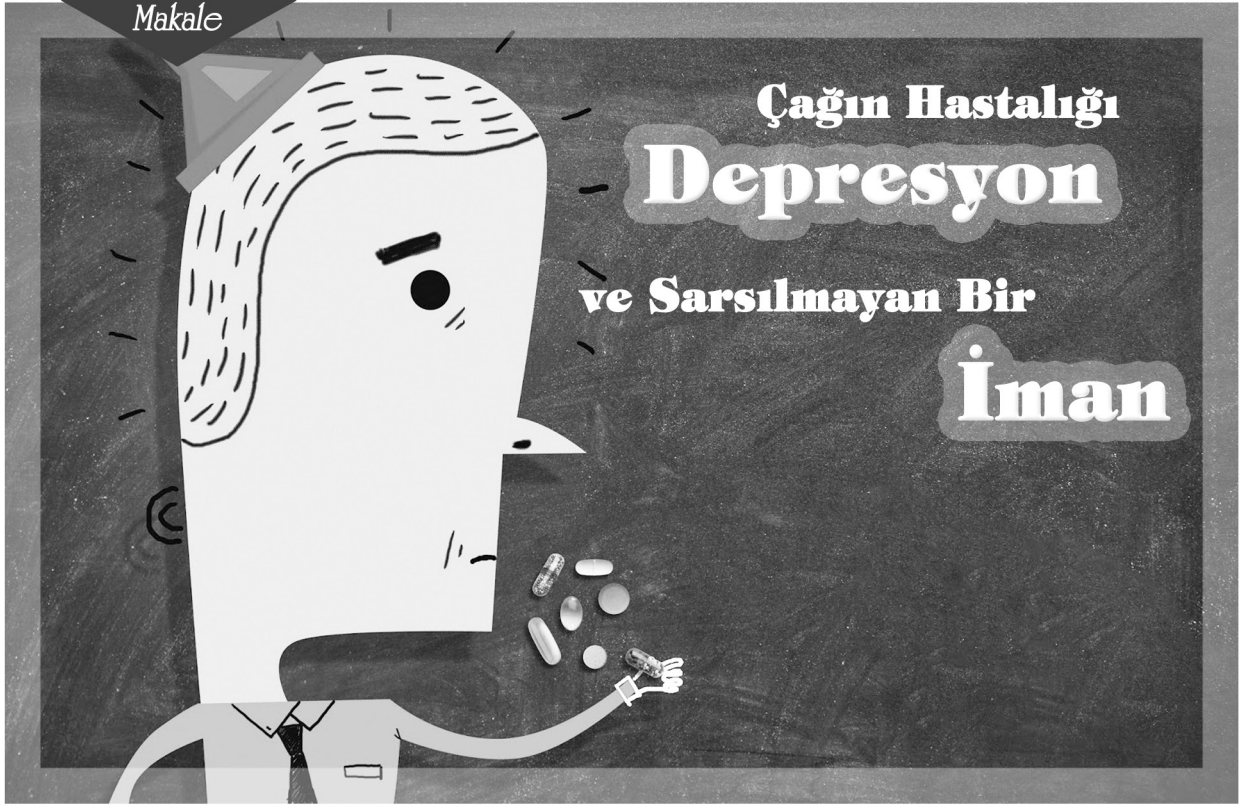
“Rahmetim gazabıma üstün geldi.” (Buhari, Bed'ü'l-halk, 1; Tecrid-i Sarih Tercemesi, II, 6) buyrulmaktadır.

Bütün bunlardan anlaşılmaktadır ki İslâm dini rahmet ve merhamet dinidir. Yüce Allah da sonsuz rahmet ve merhamet sahibidir. Kur'ân-ı Kerim'de Allah'ın rahmet ve merhametini ifade eden pek çok ayet-i kerime vardır. Öyle ki Kur'ân'da 321 yerde **“rahmet”** kökünden türeyen kelime geçmektedir.

Cenab-ı Allah kalplerimizden merhameti almasın ve bizlere rahmeti ile muamelede bulunsun.

“Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O halde tövbe edenleri ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru.”

(Mü'min, 40/7)

Ayşe DEMİRCİOĞLU

"Depresyona girdim", "stresten kurtulamıyorum" sözlerini şu günlerde çok sık duyuyoruz ne yazık ki... Toplumun ahlaki değişmiş. İnsanlar birbirine yabancılaşmış, telefon, internet ellerden düşmez olmuş, iletişim kurulamaz olmuş. "Bizim zamanımızda böyle miydi?" diyen nice amcalarımız teyzelerimiz var.

Evet, zaman değişince biz de değiştik, aslında zamanı değiştiren bizlerdik. Televizyon programlarında depresyon belirtilerini sayıyorlar; yaptığınız işlerden zevk almıyorsanız, sürekli uyumak, yalnız kalmak istiyorsanız, suçluluk değersizlik duygularına kapılıyorsanız ve aklınızda bin bir intihar planlarını kuruyorsanız siz bir depresyon hastasıdır.

Çareyi hekimlerde arayan hastalar, bir antidepresan ile hayata devam ediyorlar. Fakat antidepresan da çare değil, bağımlılık yapıyor ve bir sürü yan etkileri var. Ayrıca

birakıldığı takdirde, hasta boşluğa düşüyor ve intihara teşebbüs edebiliyor.

"Eskiden depresyon mu vardı" denilir. Bilemiyoruz, belki de... Çağımızın manevi hastalığının adını depresyon koymuşlar. Bu hastalık insanı hayattan koparıyor, ümitsizliğe sürüklüyor, bir felakete çağırıyor. Sürekli üzgün hissetmek, hayattan zevk alamamak insanın ruh halini alt-üst ediyor. "Ateş düştüğü yeri yakar" derler ya, bu "hastalık ateşi" de böyle bir şey. Yaşayan bilir ve hastanın halinden ancak hasta anlar. Haydi, bu ateşi birlikte söndürelim. İmanımızı bir güzel tazeleyelim. İman ne güzel bir nimettir, görelim.

Bu dünya hayatı bir imtihan yeri, imtihanı kazanan cennetle ödüllendiriliyor. Kur'ân'ı Kerim'de birçok ayet "Hüve't-tevvâbu'r-Rahîm" ile bitiyor, yani "O tevbeleri çokça kabul edendir." Allahu Teâlâ bizi bizden daha iyi biliyor, biz günah işlemeye meyilli

yaratıldık. Eğer ki günah işlemek için yaratılmış olsaydık bu imtihan dünyasının bir anlamı kalmazdı veya Allah dileseydi hepimizi melek olarak yarattı o zaman kulluk nedir bilmezdik. Fakat öyle değil, Allah bizi yarattı, O'na kul olmak için, iman edip salih ameller işleyip HUZUR bulmak için.

Cenneti kazanmak zor değil, uyman gereken kurallara uyarsan, cennete buyur edilirsin. O yüzden insanoğlu şeytanın fısıldamalarına kulak asmamalı. Sinsice yaklaşıyor yanına ve diyor ki *"Sen zaten günahkârsın, Allah seni affetmez!"* Sonra huzurunu bozuyor. Düşmanımız ya, düşmanlık edip duruyor. Hatırla ey kul, Allah seni yoktan var etti, samimi gönülle tevbe edersen Allah senin günahlarını mutlaka affeder. Tıpkı bir alacaklının borçlu olana yaptığı jest gibi, borçlarını bir anda siler.

Evet, Allah buna hiç şüphesiz kâdirdir. O tevbeleri çokça kabul edendir. Sanki Yüce Rabbimiz bize her fırsatta *"kulum üzülme"* diyerek bizi zorla cennete götürüyor da biz de sanki inadına gitmek istemiyoruz. Şeytan ise bunu fırsat bilip sürekli fısıldıyor da fısıldıyor. Ya yaptığımız hayır işlerinde niyetimizi bozuyor, ya sevdiklerimizle aramızı. Parmağı olduğu bir iş vardır mutlaka. Eüzü besmele çekip ilk başta onun sinsice planlarından ve vesveselerinden âlemlerin Rabbi olan Allah'a sığınalım. Sığınalım da şeytanın elini, kolunu bacağına kıralım.

Bu yazımı okuyup anlayabiliyorsan, Türkçe biliyorsun veya Türk'sün. Ekseriyetle de,

Türk isen Müslümansın. Müslümansan, enderlerdensin. Beş vakit ezan okunan bir ülkede yaşıyorsan, güzelliğin tam ortasındasın. Gayri müslim bir devlette yaşayanlar bilirler nedir onca Hristiyan, Musevi, ateist arasında dimdik Müslüman kalabilmek! Acınılacak durumlar, çünkü İslamiyet'ten, o sarsılmaz imandan habersizler...

Kurtuluş İslam'dadır. İslam, Allah'ın buyruklarına iman etmektir. İman ne müthiş bir nimettir. Farkında mıyız acaba? İman, Allah'ın birliğine inanmaktır, O'na dayanmaktır, O'na müracaat etmektir, O'ndan yardım dilemektir. İmanı olmayan bir kimse hangi aciz kraldan, hangi çaresiz patronundan medet umar? Bir Müslüman, sebeplere riayet etmeli ve *"el-hamdulillah iman nimetini tattım, benim dayanağım ALLAH'tır"* demeli...

İmanımız olmasa, Rabbimiz olmasa, biz ne yapardık? **el-Hamdulillahi âlâ ni'meti'l-İslâm.**

Rabbimiz bizi onca kâfir içinden seçip Müslüman olarak yarattı. Yaratmayabilirdi de. Bu iman nimeti için ne kadar şükretsek azdır. Hiç şükrediyor muyuz acaba?

"İman ahir zamanda elde tutulan kor gibidir." hadis-i şerifini çokça düşünmemiz gerekiyor. Müslüman olarak güzel yaşayıp, İslamiyet'i güzel temsil etmeliyiz. Bu sayede gayri müslimlere güzel örnek olup, onların hidayetine vesile olabiliriz.

Peygamberimiz Hayber Gazvesi günü sancağı Hz. Ali Efendimize teslim ederken

buyurdu ki: *"Tâ Hayberlilerin sahasına ininceye kadar onların üzere sükûnetle yürü! Sonra onları İslam'a girmeye davet et! Ve onlara, İslam'da üzerlerine vacib olacak Allah'ın haklarını haber ver! Allah'a yemin ederim ki, senin sayende Allah'ın bir tek kişiye hidayet vermesi senin için, kırmızı tüylü develerin olmasından daha hayırlıdır."* (Buhari 7/3468, Müslim 2406/34)

Rabbim güzel yaşayıp, başkalarının hidayetine vesile olanlardan eylesin bizleri.

İman varsa her şey vardır. Ama tek başına iman yetmiyor, amel etmek gerekiyor. Amel etmeyenin durumu tıpkı bir lokmanın ağzında gevelenip durduğu gibi boğazda takılır, aşıya inmez, inemez. Yüce Rabbimizin bizden istediği bir kaç şey var: Başta namaz kılmak. Allah diyor ki: **"Kulum bana ibadet et, hem bu dünyada rahat et hem de ahirette..."**

Allah'ın bizim O'na ibadet etmesine –hâşâ– hiç ihtiyacı yoktur. Ruhumuzun buna ihtiyacı vardır, her gün beş kez O'nun huzurunda durup, o başı secdeye "dank" edercesine koymaya bizim ihtiyacımız var. Çünkü Rabbimiz bizi o biçimde yaratmış. Hem o lezzet nasıldır? Tarif edilmez, edilemez. Kalbin hızlı atışı, ruhun bambaşka âlemlere göç edişi. Yaşayan anlar dedik ya, gerçekten de namaz kılmayan namaz kılanın halinden hiç anlamaz. Şair demiş ki:

Bir adım kaldı, bir adım da ne?

Cennet, alınını koyduğün secdede.

Dünyadaki cenneti tatmak mı istiyorsun? Koy alınını secdeye...

Allah'ın emirlerini yerine getiriyor muyuz? İnşallah getiriyoruz. Bu dünya imtihan yeri dedik ya... Allah'a kul oluruz, sıkıntılara sabrederiz sonra geçer gider 60-70 yıllık

bir hayat. Sonrasında ebedî bir âlemde hayal edemeyeceğimiz güzellikleri tadarız inşallah. Sıkıntılar, hayatın tadı tuzu, sıkıntılar olmasa, rahatlığı bilemeyiz. Zıtlıkların yaratılmasındaki hikmet budur. Diyelim başına bir musibet geldi, sabret! Çünkü nasıl ki bu sıkıntı başına geldiyse, geldiği gibide gider. Hem Allah buyurmuyor mu **"Allah kimseyi gücünün yettiğinden başkası ile mükellef kılmaz."** (Bakara, 2/286)

Peygamber Efendimizin sabır tarifi ise şöyledir: **"Sabır musibet ânındadır."** Bu musibet ânı da **"bir ân"**dır. Bir an gelir, o andan sonraki anlardaki üzüntü de azalır. Yavaş yavaş azalır, sonrada çekip gider. Bize düşen görev sabretmektir ve Allah'a yönelmektir. Bu yaşadığımız sıkıntının hikmetini bilemeyiz, şer

gibi görünen olaylarda kim bilir ne hayırlar saklıdır...

Aciz bir kul olarak söylememiz gereken: **"Tevekkeltü 'alallâh..."**

Yani ben yapmam gerekeni yaptım, ben ne kadar Allah'ı göremesem de, O beni görüyor ve biliyor. Ağzımdan çıkan samimi bir **"hasbünallahü ve ni'me'l-vekil"** omuzlarımdaki o **"ağır yükü"** bir anda üzerimden kaldırır.

"Hasbünallahü ve ni'me'l-vekil" deriz, çünkü O (c.c), vekil olarak yeter, çünkü O (c.c), dost olarak yeter.

Allah'tan başka kimimiz var bizim?

Bu yazımı az ve öz bir duayla noktalamak istiyorum.

Yüce Mevlamız depresyona girmiş olan hastalarımıza şifa versin.

Ümmet-i Muhammed'in de maddi-manevi hastalıklarına deva olacak manevi hekimler göndersin.

Âmin.

"Allah kimseyi gücünün yettiğinden başkası ile mükellef kılmaz."

(Bakara, 2/286)

Nasıl YAŞARSANI!

Zülcenâheyn

Öyle yaşa ki dünyada
Cennet sana hasret çeksün ukbada
Öyle yaşa ki dünyada
Cehennem sana uzak dursun
'İleyye ileyye...' Kaçma kaçma bana gel diye
Kaynayan o cahîm, o sakar
Senden korksun.
Olur mu deme
Öyle olacak
Yarın o dehşetli günde
O, mü'minden korkacak
Sıratı olduğu gibi
'Cüz yâ mü'min' diyecek
Aman, çabuk geç, çabuk geç!
Senin nurun, nerede ise benim
Volkanlar gibi kaynayan ateşlerimi
Bir anda söndürecek
Biz mü'minler inanıyoruz
İmanımız olduğu halde bu dehşetli andan
Tir tir titiriyoruz.
Kâfirlerin, münafıkların umurunda mı?
Zaten inanmıyor ya
İstedığı gibi yaşıyor
Onlar için "BEL HÜM EDAL" buyuruluyor
O halde mü'min kardeşim
Sen de doğru yaşa dünyada
'Festakim kemâ umirte' emrine
Peygamberin 'Beni Hûd suresi kocalttı'
Düşün, düşün, yine de düşün de
Kulak ver Cenâb-ı Allah'ın bu ayetine
Bazen durup da kendi kendime soruyorum
Acaba ben, sözlerimle, yazılarımla
Karamsar bir tablo mu çiziyorum
Hayır, hayır, öyle değil
Ben, ayetlerin, hadislerin hükümlerini
Bildiğim kadarıyla söylüyorum
Bunları avazım çıktığı kadar
Gırtlığımı yırtarcasına haykırıyorum
Şairin dediği gibi kalbimin dili yok
Ondan bîzarım
Öyle ise insanlar
Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz
Hükmü var
O halde
Kul hakkıyla ölme
Zulmederek
Huzura gelme
Sakın ola ki fânî dünyada
Haram yeme
Küllüküm râ'in hükmü nedir
Okuyup dinleyip de
İbret aldın mı?

AŞIK

Molla Rahim(ks)

Yalçın ALBAYRAK

Hayatı

1902 yılında Konya'da doğan Âşık Molla Rahim, çiftçilik ile uğraşan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Ailesi Afyon-Yunak ilçesinin köylerinden biri olan Adakasım köyünde yaşamıştır. Babası Bekir beyin Âşık Molla Rahim'den başka erkek çocuğu olmadığı için, Âşık Molla Rahim'e özel bir itina göstererek ve verilebilecek en iyi şartlar sunularak büyütülmüştür.

Daha çocuk yaşında medreseye gitmek isteyen Âşık Molla Rahim, medreseye gönderilmiş ve çok uzun yıllar medresede eğitim görmüştür. Medrese eğitimi boyunca Osmanlı harfleri ile eğitim almış olan Âşık Molla Rahim, tüm hayatı boyunca da Osmanlı harflerini kullanmış, Latin harflerini kullanmayı tercih etmemiştir. Kırk yaşına kadar zamanının çoğunu ibadetle geçiren Âşık Molla Rahim, 7 defa Haç ziyaretinde bulunmuş ve kendini Allah(cc)

yoluna adanmıştır. Hayatı boyunca dört kere evlenmiş olup toplam 16 çocuğu olmuştur. 24 Ocak 1980 yılında Konya'da vefat etmiştir. Yine Konya'nın Yunak mezarlığına defnedilmiştir.

Gördüğü bir rüyadan sonra yedi ciltten oluşan ilk kitabını yazmaya başlamıştır.

Coşkun Şiir, Yeni Mevlit, Hz. Yusuf, Diğer Mevlit, Hac Rehberi, İrşadü'l-Gafilin, Abdulkadir Geylani, Din Yıldızı isimlerinde toplam sekiz eseri bulunmaktadır.

Gördüğü Rüya

Âşık Molla Rahim kırk yaşında iken Hz. Peygamberimizi(sav) rüyasında görür. Bu rüya onu çok derinden etkiler ve büyük bir ilham kaynağı olur. Bu rüyadan sonra içinde derinden bir uyanış olur. Adeta yeniden doğar. Bu güne kadar yaşamadığı bu olay sonrasında Molla Rahim etrafına Allah aşkını ve onun yolunun güzelliklerini, Peygamber Efendimizin(sav) sünneti seniyesini, İslam'ı yaşamının getirdiği derun güzellikleri anlatan neşriyatlarda bulunur.

Rüyadan sonra kalp aynasında farklı bir neşv-ü nema bulur. İçinden gelen coşkuyu ve heyecanı dizelere döker. Yazdıkları ile tasavvufun, Allah(cc) aşkının ve gerçek güzelliklerin neler olduğunu birer inci tanesi gibi dizelerine dizer.

Dikkatli ve kalbi hislerle bezenip, içten gelen bir iştihak ve sağlam rabıta ile okunan şiirleri adeta okuyucularına birer feyz kaynağı haline gelmektedir.

Yunus Emre'nin(ks) dediği;

*Okumaktan murad, kişi kendin bilmektir,
Sen kendini bilmezsen, bu nice okumaktır.*

sözünü adeta perçinlemiş, kalplere adeta nakış gibi işlemiştir. O gece yaşadıklarını anlatan şiirini sizlerle paylaşıyoruz. Mevlam cümlemizi hisseyâb eyleye.

Muradım verdi Allah
Gördüm ben Rasulullah
Yalan değil bu Vallah
Düşte elhamdülillah

Bize gelen o baktım
Bildim ayağa kalktım
Kuş olup uçacaktım
Aşkta elhamdülillah

Gelmişti Saat üçe
Okutturdu o gece
Kendisi oldu hoca
Bana elhamdülillah

Üst tarafıma geçti
Önüme Kur-an açtı
Nurdan gözüm kamaştı
Gördüm elhamdülillah

Kur-an hep altın yazı
Harfleri yeşil bazı
Sarı idi birazı
Rengi elhamdülillah

Dikti bana gözün
Dedi bir kitap yazın
Tesirli olur sözün
Dedi elhamdülillah

Çalış hemen kış ve yaz
Varsın ilmin olsun az
Yardım ederiz sen yaz
Böyle elhamdülillah

Kulağım böyle duydu
Kitaba tesir koydu
Sözlerim şer'a uydu
Uydu elhamdülillah

Hala geçer gözümden
Sakal siyah üzümünden
Yalan yoktur sözümden
Zerre elhamdülillah

Münkir bana hiç kızma
Kusurlarımı yazma
Deme bu sözler düzme
Değil elhamdülillah

Elli yedi bak yaşıım
Ağzımda düştü dişim
Yalan demem kardeşim
Asla elhamdülillah

Kâh ağlar kâh gülerim
Gözyaşıımı silerim
Koyun gibi melerim
Gece elhamdülillah

Dervişler arkadaşım
Görsem akar gözyaşıım
Sanki ana bir kardaşıım
Sevgim elhamdülillah

Elli yedi hem yaşıım
Zikir daim cümbüşüm
Çok lezzetli bu işim
Baldan elhamdülillah

Münkir deme bu boştur
Şu gördüğün ne hoştur
Bu ne güzel bir düştür
Sonsuz elhamdülillah

Aşık Kolla Rahim (ks)

ESKİ KİTAPLARDAN

Eskimez Sözler

Dursun GÜRLEK

Sayfaları sararmış, ciltleri kararmış eski eserlerde, bol miktarda latifelerle, hikmetli sözlere, ilgi çekici konulara rastlıyoruz. Bunlar kısa, fakat özlü sözler, ibret verici, düşündürücü anekdotlar olarak karşımıza çıkıyor. Bazen koca bir kitapta bulamadığımız bilgiye ve ilgiye, böyle birkaç cümlelik söz demetleri arasında rastlıyoruz. Özellikle Osmanlıca risaleler, kitapçıklar bu sahada tam bir hazine teşkil ediyor. Gönlüm bunların unutulup gitmesine, nisyana terk edilmesine razı olmadığı için rast geldikçe tespit etmeye, takdim etmeye çalışıyorum. Yine öyle yapacağım ve sizleri geçmiş zaman kitaplarında yer alan bir takım hikâyeciklerle baş başa bırakacağım.

Cihan hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman 1522 yılında Rodos'u kuşatıyor. Burada her millet mensup olan şövalyelerin çoğunu esir alarak adayı ele geçiriyor. Fakat şövalyelere asla kötü muamelede bulunmuyor. Hatta memleketlerine gitmeleri için gerekli izni

bile veriyor. Bu fevkalade nezaket karşısında çok etkilenen şövalyelerin reisi, minnet ve şükran duygularını dile getirmek üzere, hükümdarın huzuruna çıkmak ve eteğini öpmek istiyor. Bu hareketten etkilenen padişah, veziri Pîrî Paşa'ya şöyle diyor:

"Bu Hıristiyanları, şu ihtiyar halinde yurtsuz ve vatansız bıraktığım için ne kadar üzülüyorum, bir bilsen!"

Hey koca Kanuni hey!

Senin merhametin ve kanunların adalet şeklinde tecelli ettiği için üzülmedin, bilakis kendi kendini teselli ettin. Sen muhteşem bir hükümdardın, karaların ve denizlerin hâkimiydin. Avrupa krallarına bile taç giydiriyordun. Yegâne gayen ***"i'lâ-yı kelimetullâhtı"***. Allah'ın ismini, kelimesini yüceltmeye çalıştığın için yüceldin. Sadece şanlı değil aynı zamanda şefkatli bir hükümdardın. Karıncayı incitmekten bile çekiniyordun.

Bir gün Topkapı Sarayı'nın bahçesinde

dolaşırken, karıncaların musallat olduğu bir meyve ağacıyla karşılaştın. Bu hayvancıkları öldürüp yok etmenin günah olup olmayacağını çok sevdiğin şeyhülislamına sordun:

**“Dırahta ger ziyan etse karınca
Ziyanı var mıdır ânı kırınca”** dedin.

Ebussud Efendi, şu iki mısra ile ve aynı minval üzere cevap verdi:

**“Yarın Hakk’ın divanına varınca
Süleyman’dan hakkın alır karınca”**

Sen bu cevabı alınca, öldürülmekten kurtuldu bunca karınca, ben de şefkatini ve merhametini anlatmaya çalıştım karınca kararınca...

Ömer bin Abdülaziz hazretleri zehirlenip ölüm döşeğinde yattığı sırada, kendisine zehir veren adamı yanına çağırır. Yumuşak bir lisanla böyle bir cinayete nasıl cüret ettiğini sorar. Adam:

“Ey mü’minlerin emiri! Bana bin altın verdiler! Ben de paraya tamah edip bu cinayeti işledim!” cevabını verir. Halife hazretleri, hemen bin altını geri aldırarak beytülmale, yani devlet hazinesine teslim ettirir. Caniye de şöyle der:

“Bana verdiğin zehrin etkisiyle ölürsem seni de sağ bırakmazlar. Derhal buradan uzaklaşıp bir yere saklan!”

Ömer bin Abdülaziz hazretleri, bu asil hareketiyle katlini bile affeden devlet başkanı olarak tarihlere geçiyor.

“İkinci Ömer” kabul edilen bu büyük halife çirkin bir geleneğe de son veriyor. Emeviler döneminde, Cuma günleri hatipler minberde Hazreti Ali ve çocuklarına sövüp sayıyorlardı. Ömer bin Abdülaziz bu kötü geleneğe son verdi.

Dilin kemiği olmadığı için kolayca sağa

sola bükülüyor. Olur olmaz zamanlarda açılan ve bir türlü kapanmak bilmeyen ağızlarından kem sözler, iğrenç kelimeler dökülüyor. Böylece sağa sola fitne tohumları ekiliyor. Sâdi:

“Ey arkadaş ağzını, dişlerini misvakla bir güzel temizlersin, arkasından da gıybetle, dedikoduyla onu kirletirsin, bu bir tezat değil mi?” diyor, doğru da söylüyor. Gerçek anlamda temiz olan ağızdan elbette ki pis sözler çıkmaz. Ne yazık ki, insanların büyük bir bölümü ileri geri konuşmaktan, ona buna iftira atmaktan, malayani söylemekten büyük bir zevk alıyor. Rahat etmek istiyorsanız, karakteri bozuk, ağız bozuk insanların laflarına kulaklarınızı tıkamanız gerekiyor. Hem kimin aleyhinde konuşulmuyor, kimin dedikodusu yapılmıyor ki?

**“Yarın Hakk’ın divanına varınca
Süleyman’dan hakkın alır karınca”**

(Kanuni Sultan Süleyman)

K e t h ü d â z â d e
Mehmed Arif
E f e n d i ’ n i n
Menâkıbname’sinde
yer alan şu anektod,
konumuz hakkında
çarpıcı bir örnek
teşkil ediyor:

Bir gün, Hazreti Musa,

Tur Dağı’nda münacât ederken şöyle diyor:

- Ya Rabbi! Halkın dilini bir türlü kesemedim. Herkes ağzına geleni söylüyor, hakkımda ileri geri konuşuyor. Bunun üzerine kendisine şöyle vahyediliyor.

- Ya Musa! Boşuna rahatsız olma! Onlar benim hakkımda da konuşuyorlar. Oğlu var, kızı var, ortağı var, diyorlar.

Sahrada yaşayan bir Arap daima acı su içiyor, ağaç yaprakları ve ot kökleri yiyerek hayatını devam ettiriyordu. Bir gün nasılsa bir çeşmeye rastladı. Çeşmenin suyu ise çamura ve tortuya bulanmıştı. Adamcağız, bu sudan bir miktar içince hayatı boyunca tatlı su içmediği için, onu âb-ı hayat çeşmesi sandı. Hemen bir kaba su doldurup, avlanmak için o civara gelen Bağdat halifesine takdim etti. Bu sırada suyun güzelliği hakkında övücü sözler söyledi. Halife, zavallı adamın bu

zamana kadar hiç tatlı su içmediğini derhal anladı. Onun kırık bir gönülle ve ümitsiz bir halde dönmemesi için, getirdiği bir kap suyun kendisinden alınıp buna karşılık altın dolu bir kese verilmesini emretti.

Evet efendim, bir kimsenin moralini bozmak, onu ümitsizliğe ve üzüntüye sevk etmek insanlar arasındaki huyların en kötüsüdür. Biçarelerin gönüllerini alıp hatırlarını hoş etmek ise sevap kazanmaya ve hayırla yâd edilmeye vesiledir. Unutmayalım ki "Semere-i hayat, hayırla anılmaktır."

Gönül kırmak hata ender hatadır

Gönül manzur u enzar-ı Hüdâ'dır

Bir Müslüman ile bir Hıristiyan aralarında münakaşa ediyorlardı. Müslüman haklı olarak Peygamberimizin diğer bütün peygamberlerden üstün olduğunu söylüyor, Hıristiyan ise İsa aleyhisselamın daha büyük olduğunu iddia ediyordu. Abdulkadir-i Geylani hazretleri de o sırada oradan geçtiği için bunların münakaşalarına şahit oldu. Hıristiyan'a sordu:

"İsa aleyhisselamın diğer peygamberlerden üstün olduğuna deliliniz nedir?" Adam cevap verdi:

"İsa, ölüleri diriltirdi!" Abdulkadir-i Geylani hazretleri dedi ki:

"Ben peygamber değilim, ama İsa aleyhisselamın yaptığını ben de yaparım. Allah'ın izniyle herhangi bir ölüyü diriltirim. Eğer bunu gözlemlerle görmek istersen mezarlığa

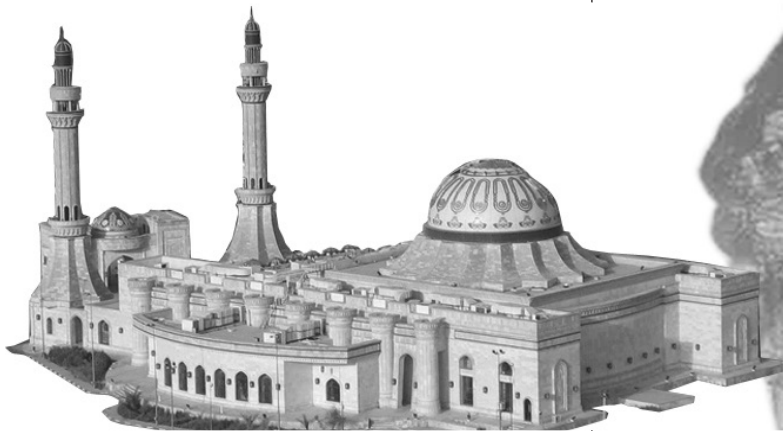
gel!"

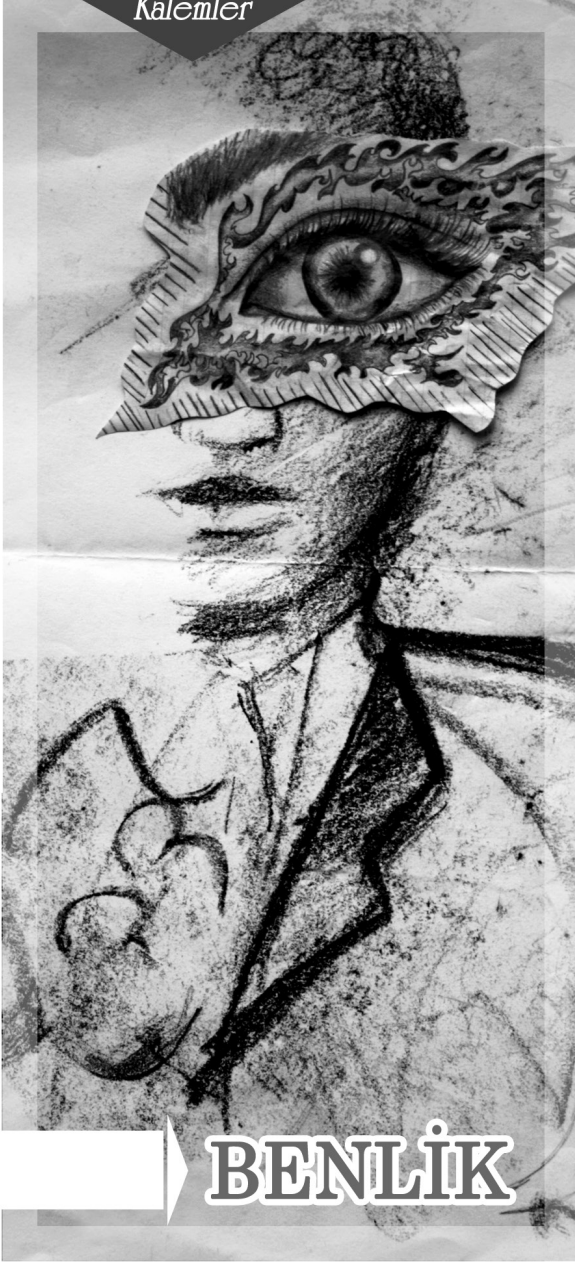
Bir kabristana giderler ve Hazreti Şeyh bir mezarın başında durur. **"Allah'ın izniyle kalk!"** diye seslenir. Ölü, yırtık kefeniyle karşılarında dikilir. Bu manzara karşısında büyük bir dehşete kapılan ve son derece heyecanlanan Hıristiyan, derhal Kelime-i Şehadet getirip Müslümanlıkla şereflenir.

Geylani hazretleri çocukluğundan beri, büyük muhabbet duyduğum İslam mutasavvıflarının başında geliyor, **Fütûhü'l-Gayb** isimli eseri beni en çok etkileyen kitapların arasında yer alıyor. Hazreti Geylânî, ölüyü diriltme kerametini, belki bir kaç defa göstermiştir. Hâlbuki o başta Fütûhü'l-Gayb'ı olmak üzere eserleriyle, **"mürde dil"** denilen ölü kalpleri diriltmeye yüz yıllardan beri devam ediyor. Unutmayalım ki, Abdulkadir-i Geylânî hazretleri, vefatından sonra da tasarrufu devam eden mutasavvıflardandır.

Hayatını ve menkıbelerini anlatan birçok kitap yazılmıştır. Bunlardan biri de Şehbenderzâde Filibeli Ahmet Hilmi Bey'in **"İki Gavs-ı Enâm Abdulkâdir Geylani ve Abdüsselâm el-Esmer"** ismiyle kaleme aldığı eserdir.

Tavsiye olunur.

BENLİK

Ensar GÖK

Bu yazıyı gecenin bir vaktinde sahur beklerken yazıyorum. Gündüzleri vakit namazlarını kılariken oruç tutarak iftarı bekliyorum. Her iftardan sonra acaba yarın tutmasam mı diye nefsim ile sürekli münakaşa ediyorum, orucun gücüne inanıyorum fakat kendi orucumun sağlığından şüpheliyim. Yirmi beş yaşına gelmiş hala bir baltaya sap olamamış

bir genç olarak ara ara anne ve babamın sitemkâr bakışlarına maruz kalıyorum sonra yine olsun sonuçta hayırlı bir evladım deyip kendimi haklı çıkartıyorum. Diyorum arkadaş yaşıtırlarımda şunu yapıyor bunu yapıyor en azından ben onu bunu yapıyorum deyip yine nefsimle birlik olup kendimi temize çıkartıyorum fakat kötü yönlerimi hiç kabul etmiyorum. Devir kötü, aman efendim aman devir ahir zaman deyip ahir zamana uyuyorum sonra da Allah'ım sen bizi koru deyip kendimi rahatlatıyorum. Başkalarını süzüp eleştirip günümü heba ediyorum fakat kendime gelince kulağımın arkasına yatıp günü kapatıyorum. Daha size süslü afili kelimeleri bir araya getirip kurduğum cümlelerden bahsetmedim bile sanırsınız yüzyılın bilge adamı var karşınızda ve tabi kendini beğenmişliğin verdiği hava bambaşka. Ne zaman kurtulurum bundan diye düşünmüyorum bile olur mu öyle şey niye düşüneyim nefsim eline almışken senden iyisi yok derken beni sürekli överken böyle anlamsız düşünceler içine girmek olur mu? Her gün yahu şu insanlarda diye başladığım cümlelerim bitmediği için başka cümleler aklıma gelmiyor ki buraya da öyle farklı cümleler kurayım. Benlik öyle bir içime sinmiş ki bu yazıyı ben yazıyorum okurken ne düşünürler diye elli düşünce ile yazıyorum. Hadi ben böyleyim de peki ya sen sevgili okur? Bak gördün mü dayanamadım yine sana yükledim yediremedim yine kendime yüklenmeyi. Kalam uzar gider, benlik sussun istemez lakin yazıya burada verir iken şöyle diyelim:

Heba olmuş gitmişim benliğimin elinde

Ardıma bakmıyorum artık

Lütfuna el açmışım ya Rabb

Senden başka yol bulamıyorum artık

GÜLER YÜZLÜ NAZİK VE SADE OLMAK

Prof. Dr. Ali AKYÜZ

“Rasûlüm! Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir!” A’raf, 199

İnsanlarla hatta bütün canlılarla iyi ve güzel diyaloglar kurup geliştirmenin en can alıcı, etkin prensibi güler yüzlü, nazik ve sade olmaktır. Herkes için gerekli ve elzem olan bu güzel huy özellikle misyonu olan lider, öncü ve örnek şahsiyetlerin ihtiyaç duyacağı dikkat ve özenle riayet edeceği bir hususiyettir.

Hüznü, kederi, öfkesi, gözyaşları ve endişeleri hep insanlar için olan Hz. Peygamber, insanlardan gülümseyen çehresini hiç esirgemedi. Gözyaşlarını içine akıtıp onlara, kendisine en çok yakışanı ile mukabele edip gülümseyen çehresini hiç eksik etmedi. Onun, güzel yüzünü seyretme bahtiyarlığına ermiş bir sahâbî olan Cerir b. Abdullah el-Beceli;

“Müslüman olup kendisini tanıdığım günden beri Rasûlullah’ı ne zaman gördüysem ve onunla ne zaman karşılaştıysam bana hep gülümsedi” demek suretiyle güler yüzlü bir çehrenin çevreye saçtığı mutluluktan payını aldığını sevinçle ifade etmektedir.

Toplumun her kesiminin büyük bir özlem duyduğu gülümseyen çehre kim bilir ona ne kadar da yakışıyordu? Ya bize!

Bu fitri/beşeri gerçeği ebedileştirmek üzere güler yüzlü, nazik ve sade olmakla ilgili Kur’an-ı Kerim’de, örnek şahsiyet Hz. Peygamber’e,

* Allah’ın lütuf ve merhameti sebebiyle insanlara nazik ve güler yüzlü davranması sonucunda insanların ona daha yakın durdukları, çevresinden uzaklaşmadıkları,

* Katı ve kaba davranılsaydı insanların

ondan uzaklaşacakları ve çevresinden dağılıp gidecekleri,

* Fitri ve insanı davranışın, affedici, yumuşak ve bağışlayıcı olduğu ve muhataplarına değer vererek, onları ciddiye alarak davranmak gerektiği,

* Samimiyet ve içtenlikle Allah'a yalvaranlarla birlikte dayanışma içinde olması gerektiği,

* Dünya güzelliklerinin cazibesine kapılarak onlara sırtını ve yüzünü dönmemesi hatta biran olsun gözünü onlardan ayırmaması,

* Kötü arzuların esiri olmuş gafillere itibar etmemesi ve onların etkisiyle kendi dostlarına sırt çevirmemesi,

* Aile kurumunun reisi ve temel iki ögesi olan ana-babaya iyi davranılması ve hürmette hiçbir kusurun edilmemesi,

* Onlara büyük bir incelik ve içtenlikle davranılması, hiçbir horlayıcı tutuma itibar etmeden güzel ve gönül alıcı sözle kol kanat gerip şefkatle muamele edilmesi emir ve tavsiye edilmektedir.

Seçkin ve övülmüş bir insani erdem olan güler yüzlülük ve nezaketle ilgili özelde Hz. Peygamber'e, genelde herkese davranış ve ifade yükümlülüğü getiren

ayetlerin meallerini okuyucuların dikkat ve anlayışına sunuyorum;

"Allah'ın rahmeti ile onlara yumuşak davrandın! Şayet kaba ve katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi. Şu halde onları affet! Bağışlanmaları için dua et! Onlara danış!

Karar verdiğin zaman da, Allah'a dayanıp güven! Allah, kendisine güvenenleri sever." (Â-i İmrân, 003/159)

"Allah'ın rahmeti ile onlara yumuşak davrandın! Şayet kaba ve katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi. Şu halde onları affet! Bağışlanmaları için dua et! Onlara danış! Karar verdiğin zaman da, Allah'a dayanıp güven! Allah, kendisine güvenenleri sever!"

(Â-i İmrân, 003/159)

"Sabah akşam Rablerinin rızasını dileyerek, dua edenlerle birlikte candan sebat et! Dünya hayatının süsünü isteyerek, gözlerini onlardan çevirme! Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi gücü aşırılık olan kimseye, boyun eğme!" (Kehf,018/28)

"Rabbin sadece kendisine kulluk etmenizi, Ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan

biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine 'Öf!' bile deme, onları azarlama, ikisine de güzel söz söyle, onları esirgeyerek alçakgönüllülükle üzerlerine kanat ger ve 'Rabbim! Küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi de sen onlara öyle rahmet et!' diyerek dua et. Eğer Rabbinden umduğun bir rahmet için onların yüzlerine bakamıyorsan, hiç olmazsa kendilerine gönül alıcı bir söz söyle." (İsrâ, 17/23, 24, 28)

Cenâb-ı Allah'ı Sesli Zikir

(Cehri Zikir) - 6

Zül-Cenâheyn

On Beşinci Hadis

el-Beyhakî, Zeyd b. Eslem'in şöyle dediğini tahrîc etmiştir. İbnü'l-Evdâ (r.a) diyor ki:

"Bir gece Rasûlullâh (s.a.s) ile beraber çıkmıştım. Mescitte sesini yükselten bir kişiye uğradı. 'Ya Rasûlullâh! Belki de bir mürâî/gösterişçidir' dedim.

'O, mürâî değil belki evvâh/çok inleyen biridir' buyurdular."

el-Beyhakî; Ukbe b. 'Âmir'den (r.a), Rasûlullâh'ın (s.a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir.

"O zata çok inlediğinden dolayı 'zü'l-behâzin' deniliyordu. Bu inleme hali onda Allah'ı zikir halinde oluyordu."

el-Beyhakî, Cabir b. Abdullah'tan (r.a) tahrîc etmiştir.

"Bir zat, zikir anında sesini yükseltiyordu. Diğer bir kişi:

'Şu adam keşke sesini kıssaydı' dedi. Rasûlullâh (s.a.s) da:

'O evvâhtır' buyurdular."

Evvâh ne demektir? Hüznü, ah ah demesi çok olan kimseye 'evvâh' denilir. Herhangi bir söz ki, onun manasından hüznün, elem ve üzüntü anlaşılıyor, buna da 'teevvüh' denilir. Allah korkusu inleyişinden anlaşılın her kişiye 'evvâh' denilmektedir. Nitekim:

"Muhakkak İbrahim yumuşak huylu, o çok inleyip Rabbine dönen, inâbe edendir." (Hüd

Sûresi, 75)

Peygamberimiz (s.a.s) de dua ederlerken şöyle buyururlardı:

"Ya Rabbi! Beni sana karşı huşû eden, çok ağlayan, dua eden, sana dönenlerden eyle." (İbnü'l-Esîr, en-Nihâye, I, 82)

On Altıncı Hadis

el-Hakîm, Seddad b. Evs'den (r.a) tahrîc etmiştir ki:

"Biz, Rasûlullâh'ın (s.a.s) yanında bulunuyorken birdenbire:

'Ellerinizi kaldırınız ve Lâilâhe illallâh deyiniz!' buyurdu. Biz de öyle yaptık. Bunu takiben Rasûlullâh (s.a.s) şöyle buyurdular:

'Allah'ım! Beni bu kelime ile gönderdin, bana onu emrettin ve o kelime ile bana hayrı vaat ettin. Sen vaadinden asla hulf etmezsin.' Sonra:

'Mağfîret olundunuz, müjdeler olsun' buyurdular.'" (İbn Hanbel, IV, 124)

On Yedinci Hadis

el-Bezzâz, Enes'ten (r.a) tahrîc etmiştir ki; Rasûlullâh (s.a.s) şöyle buyurdular:

"Cenâb-ı Allah'ın (c.c) yeryüzünde zikir halkalarını arayan seyyâh/gezici melekleri vardır. Onların yanlarına gittikleri zaman kanatlarını üzerlerine gererler. Cenâb-ı Allah buyurur ki:

'Rahmetimle onları örtünüz, onlar öyle oturmuş bir topluluktur ki, onlarla düşüp kalkan bile cehennemlik olmaz!' " (Buhârî, Daavât/66, Müslim, Zikr/25; Tirmizî, Daavât/140)

On Sekizinci Hadîs

et-Taberânî ve İbn-i Cerîr, Abdurrahman b. Sehl b. Huneik'ten tahrîc etmişlerdir. Muşârun ileyih şöyle buyurmuşlardır:

"Biz, Rasûlullâh'ı (s.a.s) bir kısım insanlarla oturur bir halde Kehf sûresinin 28. âyetinde bırakmıştık. O da onları (insanları) aramaya çıkmıştı. Onlardan Cenâb-ı Allah'ı (c.c) zikreden, saçları dağınık, üstleri çıplak, tek bir örtü içerisinde bir kısmını buldu. Onları görünce yanlarına oturdu ve buyurdu ki:

'Ümmetimin içinde bana emredildiği üzere nefsine sabretmeyi alıştıran Cenâb-ı Allah'a (c.c) hamdolsun.' " (Taberânî ve İbn Cerîr rivayet etmişlerdir.)

On Dokuzuncu Hadîs

el-İmâm Ahmed, Kitâbu'z-Zühd bölümünde Sabit'ten tahrîc etmiştir.

Hiz. Selman (r.a), Allah'ı (c.c) zikreden bir

cemaat hakkında demiştir ki:

"Rasûlullâh (s.a.s) o cemaate uğramış, onlar da zikri bırakmışlardı. Rasûlullâh buyurdu ki: 'Az önce üzerinize inen bir rahmeti gördüm, o rahmette sizinle ortak olmayı istedim.' Sonra buyurdu ki:

'Ümmetimden emrolduğum üzere nefsimi onlarla olmaya sabretmek üzere yaratan Cenâb-ı Allah'a hamdolsun.'

Yirminci Hadîs

el-İsbehânî, Terğîb'inde Ebû Zerr b. Akıllî'den (r.a) Rasûlullâh'ın (s.a.s) şöyle buyurduğunu tahrîc etmişlerdir.

"Rasûlullâh (s.a.s), Ebû Zerr b. Akıllî'ye demiştir ki: 'Sana dünya ve hayırlarına

kendisiyle nail olacağın bir işi yapmana öncülük edeyim mi?' O da: 'Evet, et ya Rasûlullâh' deyince, 'Sen zikir meclislerine devam et, yalnız kalınca da dilini Hz. Allah'ın zikriyle hareket ettir' buyurdular."

amazından sonra güneşin batışına kadar Cenâb-ı Allah'ı zikreden bir kavimle oturup zikretmem, dünyada ve dünyanın içinde bulunan her şeyden bana daha hayırlıdır' buyurdular."

"Ümmetimin içinde bana emredildiği üzere nefsine sabretmeyi alıştıran Cenâb-ı Allah'a (c.c) hamdolsun.'

(Taberânî ve İbn Cerîr)

İlahi Deryadan İnciler

BAKMAK MI? GÖRMEK Mİ?

Dr. Zafer TORTUM

Bakmak ve görmek... Ne kadar da benzer gibi görünen iki kelime. Acaba öyle mi? Yoksa aralarında ummanlar kadar fark mı var?

Arapça'da görmek ve bakmak iki farklı kök üzerinden gelmektedir. İkisinin de amacı bütün Kur'an ayetlerinde olduğu gibi insanı uyarmak ve uyandırmaktır. Çünkü bu kavramların manasını müşahede etmek için uyanık olmak gerek. Müşahede iç görüştür. Sağlıklı bir iç görüş de ancak sağlam imanlı kalple olur. Bu sebeptendir ki, **"Bunda kalp sahibi olanlar için çok öğütler vardır."** (Kehf, 37) buyurulmuştur.

Her şeyde Allah'ı görmek, her yerde Allah'ı görmektir. Varlık tekili temsil ederken, Allah çoğulu yani bütünü teşkil eder. İman, görünmeyene inanmakla başlar. Görünmeyene iman edenlere, Allah başkalarının görmediklerini de göstermeye başlar.

Bakmak ile görmek arasında -genel anlamda- ince bir fark vardır. Bakmak, insanın yüzüyle gözünü bir şeye doğru yönelmesi demektir.

Bu yöneliş, bakılan nesneyi yakından tanımaya, idrak etmeye, kavramaya, anlamaya yönelik ise buna görmek denir.

Bakmak şahitliği, görmek derinliği ifade eder. Bakmak sadece gözle olur. Görmek, akıl, kalp ve gözün devreye girmesiyle gerçekleşir.

Allah'ı Teâlâ (c.c) şöyle buyuruyor: **"Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki, hiç dönüp bakmadan yanından geçip giderler."** (Yûsuf, 105)

Tasavvuf düşüncesinde bu görme bir bilinç, bir şuur işidir. Bu görme baş gözünü değil, yine sûfilerin mutlak varlığın tecelli mekânı dedikleri kalp ile olur. Sûfilere göre insanın kalbi, gerçekleri doğrudan ve araçsız olarak idrak edebilen bir araçtır. Bu yüzden de onu gönül gözü ve kalp gözü gibi adlarla adlandırır.

İşte tasavvuf düşüncesindeki aşk, riyazet, fakr, terk, candan vazgeçmek... hep bu bilinç düzeyini elde edebilmenin anahtarı olan önemli kavramlardır.

Yunus, Mutlak Varlığı görebilmeyi "fakr, aşk,

dünyayı terk etmek, temiz bir gönül, candan vazgeçmek, dünyadan geçmek..." gibi birçok sebebe bağlayarak ifade eder:

*Âşık lâ-mekân olur dünyâ terkini urur
Dünyâ terkin uranlar didâr göregen olur
Gözüm seni görmegiçün elüm sana irmegiçün
Bugün cânım yolda koyam yarın seni bulmag
içün*

Kâmil insanın gönlü, Allah'ın tecellilerinin algılandığı bir yerdir. Bu yüzden gönle "Çalab'ın tahtı" diyen Yunus, Allah'ı görmenin baş gözüyle değil "can gözü" veya "gönül gözü" dediği ruha ait olan manevi aletle olacağını sıkça yineler.

Yüce Allah (c.c) şöyle buyuruyor: **"Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki bu sayededüşünüpakledecek kalpleri veya hakikatleri işitip anlayabilecek kulakları olsun. Gerçek şu ki gözler kör olmaz, fakat göğüslerdeki kalpler (basiretler) kör olur."** (Hacc, 46)

İnsanı insan kılan ve hayvanattan ayıran; akıl ve şuurdur. Akıl ve şuurdan nasibi olmayan, sureten insan olsa da sireten hayvanattan farksızdır. Bakış, görüş ve algılayış şuura bağlıdır.

Şuur, hem hidayet hem de basiret ve ferasettir. Bilmek, tanımak, anlamak ve hissedip algılamak; farkında olmak demektir. İnsan ancak şuur ve idraki nispetinde eşya ve hadiseyi değerlendirip bazı neticelere erişebilir.

Bakmakla görmek arasında dağlar değil, belki ummanlar vardır. Gözler sadece görmek için verilmiş birer vasıta. Bakan göz olsa da; tanıyan, anlayan ve farkına varan gönüldür. Gönülde, şuur ve idrak olmayınca, sadece gözün bakmasıyla görmek imkânsızdır. Bir mücevhere sarrafın bakışıyla, sıradan insanların bakışı arasında çok fark vardır. Sarraf bakınca,

mücevherin ayarını, kıratını, kıymet ve itibarını ve benzerleri arasındaki farkını anlar. İlmiyle mücevhere bakınca, insanların göremediği hususiyetleri fark eder. Bakmak için göz; görmek için de ilim, ihtisas lazımdır. Peygamber Efendimiz: **"Kim ilim tahsil etmek için bir yola girerse, Allah' u Teâlâ o kişiye cennetin yolunu kolaylaştırır."** (Müslim, Zikir, 39; Buhari, İlim, 10) buyuruyor.

"Kıyamet gününde hiçbir kul, ömrünü nerede tükettiğinden; ilmiyle ne gibi ameller işlediğinden; malını nereden kazanıp nerede harcadığından ve vücudunu nerede (hangi yolda) yıprattığından sorulmadıkça bulunduğu yerden kıpırdayamaz"

(Tirmizi, Kıyamet, 1)

Ahirete nispetle dünya hayatı, bir tür uyurgezerlik halidir. Arada sırada günlük hayatın meşgalesinden sıyrılıp, sakin bir şekilde hayat, ölüm, insan ve kâinat üzerinde bir müddet durup düşünmek gerekir. Nerede ve ne halde olduğumuzu görmek, halimizi ve gidişatımızı muhasebe etmek, amaç ve istikametimizi düzeltmek için tefekkür etmek çok önemlidir.

Sahip olduğumuz nimetleri görüp kıymetini bilmek ve ahirete yönelik değerlendirme yapmak

için bir müddet durup düşünmeliyiz. Bazen hayata, yatağında ölümü bekleyen çaresiz bir hasta veya kabristanda mahşeri bekleyen amel defteri kapanmış bir mevta gözüyle bakıp içinde bulunduğumuz nimetleri görmeye çalışmak lazım... Bir nefeslik sıhhat ve selametın kıymetini hastalar; bir anlık ömrün ehemmiyetini kabrinde yatan mevtalar; bir günlük özgürlüğün değerini de zindandaki mahpuslar anlar.

"And olsun ki o gün nimetlerden sorulacaksınız!" (Tekâsür, 8) buyruluyor.

Hadis-i şerifte de şöyle buyruluyor ki; **"Kıyamet gününde hiçbir kul, ömrünü nerede tükettiğinden; ilmiyle ne gibi ameller işlediğinden; malını nereden kazanıp nerede harcadığından ve vücudunu nerede (hangi yolda) yıprattığından sorulmadıkça bulunduğu yerden kıpırdayamaz."** (Tirmizi,

Kıyamet, 1)

Bakmak, görmek ve durup düşünmek lazım; ölmeyen önce gafletten uyanıp, elimizdeki nimetlerin kıymetini bilip hakkıyla değerlendirerek, ahirete göndermek için neler yapmalı diye sürekli bir gayret ve araştırma içinde olmalıyız. Zira arayanın bulma ümidi arayış olacak ki buluş olsun. Dert, ıstırap, alaka, endişe ve sürekli bir arayış olmalı. Mevlana'nın dediği gibi **"İstırap arattırır; dert insana yolunu buldurur."** Nerede bir dert varsa, derman da oradadır. Aramak ve bulmak için çalışmak lazımdır.

"İnsana ancak çalıştığı şeyin karşılığı vardır."

(Necm, 39)

Sahip olduğumuz nimetlere ilk ve son kez sahipmişiz gibi dikkatli bakıp anlayabilirsek, yeniden keşfedip daha iyi değerlendirmeye gayret edebiliriz. Daha iyi görmek için dikkatle ve hayretle bakmak gerekir. Nimeti varken görmek, vaktinde değerlendirip ahiret için kullanmak gerek. Sağlıklı olmak, gençlik, mal, makam, aile, evlat ve zenginlik hepsi de fani ömür sermayesiyle birlikte elimizden çıkıp gitmektedir. Ancak ahiret hesabına değerlendirebildiğimiz nimetler bizimdir.

Bakmak ile görmek arasındaki fark ne kadar önemli ise, anlamak ile kavramak arasında ki fark da bir o kadar önemlidir.

Bakmak istemektir, görmek bilmektir. Bakmak iradedir, görmek eyleme geçmektir.

Baktığımız şeyin önemli olması gerektiği bir yana, diğer bir husus bizim ona nasıl baktığımızdır. Yamuk bakışlar yamuk görüşleri, yamuk görüşler de yamuk eylemleri doğurur.

Bakmak üstünkörü anlık bir eylemken, görmek daha derinlemesine daha bir genel bakış açısı gerektirir. Olaya bakış şeklimiz aslında bizim aynadaki suretimizin ta kendisidir. Ne kadar ufkumuzu aydınlatabilirsek o kadar kendimizi tanıyabiliriz. Bunu başarabildiğimiz takdirde baktıklarımızın çok ötesinde anlamlara ulaşırız, sonrasın da çevremizdeki sırları keşfetmeye başlarız.

Bakmak, gözkapakları arasına sıkıştırılmış. Görmek ise kalpten beyne çekilmiş bir hattın paralel bağlantısı.

Ardından değişim, tepki, vefa, fedakârlık, cesaret ve gayret gibi zor rüzgârları taşır. Ve insan, bu rüzgârların önünde durmak istemeyebilir. Asıl iman bununla başlayacaktır.

Günümüz modernlik hastalığının getirisi olan görüntü ve gösteriş hastalığı, dört yanımızı sarmış durumda. Aklımız başımızda değil de gözümüzde artık. Vitrinler çekiyor dikkatimizi, vitrinlerin arkasında duran yalanlar sarmalıyor bizi yahut biz görmek istediğimizi görüyoruz vitrinlerde. Gözler pencere konumunda olmalıdır asıl görme işini yapan da akıl-kalp olmalıdır. Modern çağ, insanı değil eşyayı bakış ve başlangıç noktası olarak almaktadır. Ne yazık ki üreten bir toplumdan uzaklaşıp tamamen tüketen bir topluma yol almaya sebep olmuştur.

Yol almamız gereken nokta Kur'ân bak dediği yerden bakmak, gör dediği yerden görmektir:

"Andolsun ki, cinlerden ve insanlardan birçoğunu cehennem için yarattık. Onların kalpleri vardır, fakat onunla gerçeği anlamazlar. Gözleri vardır, fakat onlarla görmezler. Kulakları vardır, fakat onlarla işitmezler. İşte bunlar hayvanlar gibidirler. Hatta daha da aşağıdırlar. Bunlar da gafillerin

ta kendileridir.” (A’raf,179)

Bu noktadan kâinata, mahlûkata, uzaya, dünyaya, insanoğluna bakmak ve görmek...

Mesela Kabe-i Muazzama’ya bakmak ve görmek... Kimileri O’na (haşa) dört duvar diyor. Oysa İslam’ın kiblesi olması yanı sıra gönül gözüyle biraz derinden gören için Allah’ın Tecelligâhı değil midir?

İnsana baş gözüyle bakan şöyle görebilir; kas, kemik, organlardan oluşan et yığını... Oysa Yüce Yaratıcının Eşref-i Mahlûkat dediği, Ruh ve bedenden oluşan ve kalp-gönül gibi manevi deryaları taşıyabilecek kapasitede hasletlere sahip bir varlık değil midir? Ayrıca bütün ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yaratılmış, gören, koklayan, hisseden, soluyan, sindiren, yürüyen, konuşan, düşünen akıl ve şuur sahibi mükemmel bir varlık oluşunu kim inkâr edebilir?

Bütün bunların ışığında, Rabbimin emrettiği şekliyle görenlerden olmamızı diliyor ve şu ibretlik kıssa ile bitirmek istiyorum:

“Adamın biri, ilk defa gittiği küçük bir kasabada şaşkın şaşkın gezinirken yol kenarında duran bir arabanın yanına sokulmuş ve arka koltukta tek başına oturan çocuğa:

‘Buraların yabancısıyım... Parkın hemen yanı başındaki fırını arıyorum, çok yakın olduğunu söylediler’ der. Çocuk, arabanın penceresini iyice açtıktan sonra:

‘Ben de buraya ilk defa geliyorum ama sağ tarafa gitmeniz gerekiyor herhalde’ diye yanıtlar.

Adam, çocuğun da yabancı olmasına rağmen bunu nasıl anladığını merak eder ve ‘Nasıl anladın fırının sağ tarafta olduğunu’ diye sorar çocuğa. Çocuk ‘İhlamur çiçeklerinin kokusunu duymuyor musunuz? Kuş civıltıları da oradan geliyor zaten’ der gülümseyerek.

‘İyi ama bunların parktan değil de tek bir ağaçtan gelmediği nereden biliyorsun?’

‘Tek bir ağaçtan bu kadar yoğun koku gelmez’ diye yanıtlar çocuk. ‘Üstelik manolyalarda katılıyor onlara. Hem biraz derin nefes alırsanız, fırından yeni çıkmış ekmeklerin kokusunu duyacaksınız’ diye tamamlar sözlerini.

Adam, gözlerini hafifçe kısarak denileni yaptıktan sonra, teşekkür etmek için döndüğünde çocuğun kör olduğunu fark eder. Çocuk ise, konuşurken bir anda sözlerini yarıda kesmesinden adamın kendisini fark ettiğini anlar ve ışığa hasret gözlerini ondan saklamaya çalışırken: ‘Üç yıl önce bir kaza geçirmişt看, görmeyi o kadar çok özledim ki. Sizinkiler sağlam öyle değil mi?’ diye sorar. Adam, çocuğun tarif ettiği yerde bulunan fırına yönelirken: ‘Artık emin değilim, der. Emin olduğum tek şey, senin benden iyi gördüğündür.’

Peki ya siz?

Bakıyor musunuz ya da görüyor musunuz?

Ya da baktıklarınızı görebiliyor musunuz?

Yedi Kubbe Şahsiyet Akademisi'nde Dersler Devam Ediyor

Kuran-ı Kerim • Arapça • Osmanlıca • Ney • Kaligrafi
Diriliş Okumaları • Kısa Film Tahlili • Değerler Eğitimi

*Temel değerlerimizi
ayakta tutmak,
unutulmaya yüz tutanları
ise ihya etmek
başlıca gayemizdir.*

7kubbe
Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

7kubbe.net

İletişim: 0533 474 70 26

7Kubbe Sufi Gençlik Derneği

**Geçmişten, Günümüze ve Yarınlara
Hayır Yarışı Devam Ediyor**

Yüce İslam dininin yeryüzünde Hz.
Peygamber'in hadislerine ve sîretine

uygun olarak anlaşılmasını hedefleyen
hizmetlerimiz akademi, vakıf, dernek,
dergi, kitap, internet, konferanslar, kültür
gezileri ve eğitim faaliyetleri alanlarında

sürmektedir.

Bu bağlamda düzenli aralıklara çıkan ve bir Kültür, Edebiyat ve Tasavvuf dergisi olan ZUHÛR Dergisi ve uzantısı zuhurdergisi.com sitesi ücretsiz olarak okurlarıyla buluşmaktadır. Yazarlarımız arasında Avrupa İslam Fakültesi Rektörü Abdullah Demircioğlu, Prof. Dr. Mustafa Kara, Prof. Dr. Mustafa Tahralı, Prof. Dr. Süleyman Uludağ, Prof. Dr. Hüseyin Algül, Müfid Yüksel, Mustafa Özdamar... gibi yetkili ve mâhir kalemler kâindir.

İstanbul-Üsküdar merkezli çalışmalarını sürdüren ve çeşitli illerde şubeleri bulunan Yedi Kubbe Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği, geçtiğimiz yıllarda Eskişehir'de Araştırmacı yazar Müfid Yüksel Beyefendi'nin konuşmacı olarak katıldığı **"Tasavvuf ve Hâlisiyye"** başlıklı bir konferans düzenlemiştir. Ayrıca derneğimizi, Eskişehir'in sevilen valisi Sayın Güngör Azim TUNA, ziyaret ederek çalışmalarımız hakkında bilgi alarak dernek binamızın birinci bölümünde bulunan **"Tekke-Dergah-Derviş"** temalı galerimizi dolaşmış ve memnuniyetlerini ifade etmiştir.

Yine derneğimiz Altunizade Kültür ve Sanat Merkezinde, **"Kazasker Mustafa İzzet Efendi ve Tasavvuf Musikisi"** konulu bir kültür-sanat programı düzenlemiş, programda Zuhûrat Musiki Grubu, güftesi ve bestesi Mustafa İzzet Efendi'ye ait eserlerin yanı sıra Yunus Emre ve Niyazi Mısri'den birçok eser meşk etmiş, dinleyiciler İzzet Efendi ve eserleri hakkında bizzat Mustafa İzzet Efendi'nin torunu tarafından bilgilendirilmiştir. Derneğimiz, tasavvuf kültürünü topluma doğru bir şekilde aktarmak için bu alanda konferanslar vermeyi sürdürmektedir.

Derneğimizde öğrencilere dönük Kuran-ı Kerim, Arapça, Osmanlıca, Kaligrafi, Ney

alanlarında dersler verilmekte, kitap ve kısa film atölye çalışmaları devam etmektedir.

Her kesime, her meşrebe hitap eden ve bir kültür ilim-kültür ve sanat portalı olma özelliği taşıyan 7kubbe.net isimli sitemiz, İslam ve insanlık adına güzellikleri temsil etme gayesindedir.

İnternet dünyasının nitelikli tasavvuf sitelerinden muridan.com Hz. Peygamber'den günümüze uzanan feyiz, ilham ve rahmet membaini takipçileriyle paylaşılan nezih bir portal olma özelliğini taşır.

Belçika-Gent'te kurulan Avrupa İslam Fakültesi (Islamitische Faculteit van Europa – www.ifeg.be) 2005 yılından bu yana bilhassa Avrupa'daki yetişmiş din insanı ihtiyacını karşılamak üzere büyük gayretler sarf etmiştir, etmektedir. Günümüzde dini yanlış anlamaktan kaynaklanan sorunlar göz önüne alındığında bu eğitim-öğretim kurumunun önemi daha iyi anlaşılacaktır. Fakültemize değişik zamanlarda ilim adamları davet edilerek dini-kültürel alanlarda konferanslar düzenlenmiştir. Fakülte binamızda akademik faaliyetlerin yanı sıra halka yönelik Hafta Sonu Kur'ân Kursu hizmeti verilmektedir.

Camiamız için Nevşehir-Kozaklı toplantıları ayrı bir anlam ifade eder. Burada Abdullah Demircioğlu'nun riyasetinde 9 yıl aralıksız olarak düzenlenen **"Maneviyat ve Kardeşlik Programları"** bahsi geçen bütün hayırlı faaliyetlerimizin menşeiini teşkil eyler. Vakfımız ve derneğimizin kıymetli müntesipleri Sn. Demircioğlu'nun doyumсуuz ve bir o kadar da yetiştirici sohbetleri sayesinde Kur'ân-ı Kerim'i ve Sünnet-i Seniyye'yi aslına ve amacına uygun olarak dinlemenin ve anlamının manevi zevkine ermişlerdir.

Bir Fatih Olarak

Yeni FETİHLERE

Veya

4. Fethe Yelken Açmak

Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir MACİT

Bizler ne kadar bahtiyar insanlarız ki, Rabbimiz bize İslam tarihi boyunca pek çok fetih nasip etmiştir. Peygamber Efendimiz (sav) ile Mekke'nin, başta Hz. Ömer, daha sonra Selahaddin Eyyubî ile Kudüs'ün fethi, Sultan Alparslan ile Anadolu topraklarının kapılarının açılması ve Fatih Sultan Mehmet ile İstanbul'un fethi bunlardan sadece birkaçıdır.

İslam Tarihi'nde genel hatlarıyla üç ana fetih akımından bahsedecek olursak şöyle ifade edebiliriz:

Birinci ana akım fetih: Allah Rasulü öncülüğünde başlamış ve günde 830 km², on senede ise 3 milyon km² fethedilmiştir. Daha sonra sahabiler, Hulefa-i Raşidin döneminde Allah Rasulü'nden devraldıkları bu mirası 10 milyon km²'ye ulaştırmışlardır. Emevilerin sonunda ise Müslümanların bir kolu İspanya topraklarından Fransa içlerine, bir kolu Hint sınırlarına, bir kolu Maveraünnehir'in doğusuna, diğer bir kolu ise Anadolu içlerine ulaşmıştır.

İkinci ana akım fetih: Selçuklular ve Osmanlılar tarafından üstlenilmiş ve Anadolu, Balkanlar ve Avrupa'nın içlerine doğru fetihler

gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü ana akım fetih: Moğolların Müslümanlaşması ile güney ve güneydoğuya doğru yürüyüşleri ile gerçekleştirdikleri fetihlerdir. Bu sayede bugünkü Hindistan, Malay Adaları (Endonezya, Malezya vs.) ve kuzey bölgeleri İslamlaşmıştır. Hatta neredeyse bu fetih akımı Rusların İslamlaşmasını dahi gerçekleştirecek noktaya ulaşmıştır.

İslam'ın ilk tebliğ yıllarından itibaren Sahabe-i Kiram, İslam'ın tüm insanlara ulaştırılması (İlâ-yı Kelimetullah) uğrunda dünyanın dört bir yanına dağılarak öncü bir görev üstlenmişlerdir. İstanbul'un manevi fatihi Ebû Eyyüb el-Ensari'nin Eyüp'teki kabri, şüphesiz buna açık bir örnektir. Bu yazımızda bizim için anlaşılması gereken temel husus; fetihlerin sadece maddi boyutu, askeri ve siyasi tarafı değil, asıl itibarıyla onların ruh ve mana tarafıdır. Burada fethin üç boyutu, üç aşaması üzerinde duracağız. Birinci aşama kalplerin fethi, ikinci aşama zamanın fethi, üçüncü aşama ise mekânların/toprakların fethidir.

Kalplerin fethi derken kalbin, Allah ve

Rasulü'nün emri doğrultusunda hareket etmesi gerektiğini kastediyoruz. Çünkü kalp, İslam ile yoğrulursa bütün organlar İslam üzerinde hareket eder. Dikkat etmeliyiz ki, insanın başkenti konumunda olan kalp, şeytan ile en büyük mücadelenin verildiği alandır. Aslanan, başkent olan kalbimize şeytanı mı, yoksa Allah ve Rasul'ünün isteklerini mi hükümran kılma meselesidir. Bu mahiyet itibariyle Hz. Peygamber (sav) "Ey kalpleri eviren ve çeviren Allah'ım. Kalbimi dinin üzerine sabit kıl!" (Tirmizi, Da'avât, 135, 3581) diye çokça dua etmiştir. Kalbin fethedilmesi demek, niçin yaratıldığını bilmek, Allah'ın yeryüzündeki kulu olduğunu idrak etmek, boş yere yaratılmadığını hissetmek demektir. Yine unutmamalym ki, kalpler uyanmadıkça bedenler uyurgezerdir. Zira Hz. Peygamber, Mekke döneminde 13 yıl boyunca sahabenin kalplerini fethetmiştir. O yüzdendir ki, Ebû Eyyüb el-Ensari 80 küsur yaşında İstanbul'a gelmiş, Mus'ab b. Umeyr sahip olduğu dünya zenginliğini elinin tersiyle bir kenara iterek Yesrib'e ilk öğretmen olarak gitmiş, Hz. Ebûbekir malvarlığını İslam uğruna defalarca harcamıştır.

Kendini fethetmiş kimse nefsinin terbiye etmiş kimsedir. Biz önce kendimizi diriltmeli, sonra da Allah Rasulü gibi çevremizdeki insanların kalplerini diriltme çabasına girmeliyiz. İşte fethin ikinci aşaması budur. Yani zamanın ve insanlığın fethi. Bundan dolayı Musab b. Umeyr, kendi fethini tamamlayınca zamanın ve insanlığın fethine çıkmıştır. Bir sene kaldığı Yesrib'de, Ensar şöhretini kazanacak insanların kalbini fethetmiştir. Efendimizin, kalplerini fethettiği insanlar, Musab'ın davetinden sonra topu topu 500 kişi olarak Medine'ye hicret ettiler. Medine'de 1500 kişi oldular. Samimiyetle tebliğ ve davet çalışmasını sürdüren sahabe, daha yarım asır geçmeden dönemin iki süper gücü olan Sasanî ve Bizans'ı dize getirdiler. Bu sayede İslam'ı dünyaya ve zamanımıza taşıdılar. Esasen dünya tarihini etkileyen en büyük olaylardan birisi zikrettiğimiz birinci akım fetihtir. Bu sayede 1000 yıllık Pers imparatorluğu yok olmuş, Bizans kadim havzalardan el etek çekmiş, paganizm tarihe gömülmüş, Zerdüştlük ortadan kaldırılmıştır. Dinler yeniden tarihte etken olmuştur. Harita yeniden düzenlenmiştir. Çin batıya ilerliyordu, ilerleyişi durdurulmuş ve bugünkü sınırlarında kalmıştır.

Bu mahiyet itibariyle biz de, Allah Rasulü

gibi çevremizdeki Ömer'lerin, Musab'ların, Eyyüb'lerin elinden tutma ve kendilerinin niçin yaratıldığını onlara hatırlatma seferberliğine girmeliyiz. Bugün de ihtiyacımız olan Kurani asrın idrakine söyletecek Musablardır. İşte onları bulmak ve terbiye etmek fethin ikinci aşamasıdır.

Zamanın ve insanların kalplerinin fethi tamamlandığında sıra elbette toprakların ve şehirlerin fethine gelecektir. "Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik." (Fetih, 48/1) ayeti ile Mekke'nin fethinin müjdelene zamanının, yukarıda bahsettiğimiz süreçlerden sonra nazil olduğunu unutmamalym. Nitekim kalpler İslam'a açıldıktan sonra mekânların fethi kolaydır. O zaman, Yesrib Medine, Kostantiniye İstanbul olur.

Bugün de insanlığın kendisini diriltecek yeni fetihlere ihtiyacı vardır. Şüphesiz bu fetih, öncelikle kalplerin ve vicdanların Kur'an ile kalem ve kitap ile buluşturulmasından geçmektedir. Şurası muhakkaktır ki, zafer ve şehirlerin fethi bedel ödemededen, mallardan infak yapmadan, canlardan ise vazgeçmeden, yani Alah yolunda cihad etmeden gerçekleşmemektedir.

Bugün üzerine silinmez bir şekilde vurduğumuz mühürlerle İstanbul, Diyarbakır, Şam, Kahire, Buhara, Semerkant vs. elbette bizim topraklarımızdır. Ancak üzerinde yaşayanların kalplerinin İslam ile fetholunup olmadığı hususu meçhuldür. Bu yüzden yeniden yola düşüp, o Rasulün izlerini takip ederek günümüzün Ömerlerini, Mus'ablarını, Ammârlarını bulmak ve ellerinden tutmak; Selahaddinlerini, Fatihlerini yetiştirmek için seferberlik içine girmek zorundayız. Asla hatırdan çıkarmamalym ki, bütün bunlardan sonra Rabbimiz, yeni fetihleri bizlere nasip edecektir. Ve o zaman tarih, dördüncü akım fetih erleri arasında bizleri yazdığı gibi şehirleri arasında da Kudüs'ü, Şam'ı, Kahire'yi, Bosna'yi elbette yeniden yazacaktır.

İnsanlık her zamanki gibi fethi gönüllerinde bir sevda olarak taşıyan ve eyleme dökererek insanlığa yeni imkânlar açan fatih ruhlu yiğitlere ihtiyaç duymaktadır. Tüm bu açıklamalardan sonra soruyu yineleyelim:

4. fethi hazır mısınız?

1. Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer ve İslam Tarihi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi abdulkadir.macit@kocaeli.edu.tr

Allah'a İtimat Etmek

► *Pîr Abdülkâdir Geylânî (ks)*

Seni, Allah'ın fazlından ve her işe O'nun nimetini görerek başlamaktan ne alıkoydu? Seni bu hale koyan, ancak Hâlık'ı bırakıp mahlûka güvenmen olmuştur. Yaradan'ı unuttun; yaptığın kâra güvendin, Mevlâ seni nimetlerini görmekten mahrum etti.

Halk seni, Peygamberin çalıştığı gibi çalışıp helal yemekten alıkoyuyor. Sen bu halle kaldıkça, onlardan iyilik bekledikçe, kapılarına gidip ihsan ümit edip dilendikçe, müşrik sayılırsın. Allahu Teâlâ, seni bu halinden dolayı helal yemekten mahrum eder. Helal kazançtan, Hakk'a güvenerek çalışmaktan, seni geri koyar, azarlar.

Sonra... Hele bir zaman halkı bırak. Yaptığın büyük günahdan dön. Helal kazan, helal ye. Yaptığın işlere güvenme, Allah'ın fazlını gör. Allah'ın sana verdiği ihsanı unutma. O'nun ihsanını unutursan yine şirk yolunu tutmuş olursun. İlki kadar büyük olmaz, ama yine de şirkidir. Bir gün büyür. Hafî iken, açık ve

büyük şirk olur.

Bu haline de tövbe et, şirkin bu derecesini de kaldır. Kârına, kesbine (kazancına) güven, ama asıl kuvvet vereni gör. Bu işleri sana kolaylıkla yaptırana ve sebepleri yaratana bağlan. O, seni her hayra muvaffak eder. Çünkü her hayra O götürür, rızık O'nun elindedir.

Sen devam et, yani O'na güven, rızkını O'ndan bil; nasibini çeşitli yollardan sana gönderir. Bazen seni halka gönderir istetir ama bu senin için bir iptila, ya da riyazet nevinden bir şey olur. Bu halde çok dikkatli olmak lazım gelir. Bazen de rızkını, sana bir mükâfat olarak, vasıtaları göstermeden, onları hakiki sebep göstermeden gönderir. Sen de rahatça O'na dönersin. O'nun kudreti önünde tazimle eğilirsin. Bu kere perde kalkar O'nun fazlını görürsün. Mevlâ sana bir doktordan daha çok, mizacına uyanı fazlı ve ihsanı icabı verir. Bunları yapmakla seni

kötü huylardan muhafaza eder. Başkasına meyil etmekten esirger. Nihayet sana verdiği güzel, büyük nimetlerle gönlünü alır.

Kalbinden cümle kötü istek, şehvet, matlûb, mahbûb... her ne varsa çıktığı zaman ve sende, O'nun arzusundan başka bir şey kalmadığı vakit, vereceği nimeti çok rahat verir.

Senin için gönderdiği bir rızık, mutlaka sen alacaksın, başkası el süremez... Çünkü rızkın, senden başkasına nasip değildir. Şehvetini teskin için sana bir ihsan yapar, ihtiyacını onunla giderirsin. Ve sen bunları sana göndereni bilir, anlarsın. Bunları sana nasip edenin Hakk olduğunu anlar, şükür yolunu tutarsın... Dolayısıyla irfanın artar, ilmin çoğalır. Allah seni halkın külfetinden uzaklaştırır. Ruhunu mâsivadan temiz tutmağa seni muvaffak eder.

Sonra kalbin nurlanır, hakiki ilimleri anlamaya kabiliyetin artar. Gönül gözün açılır, kalbin nurlanır. Hakk'a yakınlığın ilerler, tam o âlemin malı olursun.

O manevi, büyük ilmin sırlarını muhafaza edebilecek hale gelirsen, sana rızık ne zaman ve ne vakit gelecekse bilirsin. Bu hal sana Allah'ın fazlı, keremi olarak verilir. Şanını tazim etmek için bu hale getirilirsin. Netice olarak, bunların hepsi sana Allah'ın bir ihsanıdır. Allahu Teâla, bak bu manada

neler buyuruyor:

"Biz onların içinden işlerimizin hakikatine eren imamlar yaptık, sabrettikleri takdirde buna ererler. Onlar bizim ayetlerimize inanırlar." (Secde, 32/24)

"Yolumuzda gerçekten çalışanlara, yollarımızı açarız." (Ankebût, 29/69)

"Allah'a karşı ittikâ sahibi olunuz ki, size öğrete..." (Bakara, 2/282)

Bu hallere erdikten sonra tekvin sıfatı tecellisi gelir. Açık bir emirle o işi yapmağa başlarsın. Bu emirde hiçbir şüphe yoktur. Güneş gibi açık meydandadır. Bu emir sana verilir ki; her tatlıdan daha hoş ve her güzelden daha tatlı... Bu vazifeyi yapmak için, sana gelen ilhamda karşılık bulunmaz. Bu ilham nefsin kirlerini eritir. Allahu Teâlâ, peygamberlerine gönderdiği bazı kitaplarda şöyle buyurmuştur:

"Ey Âdemoğlu, ben öyle bir Allah'ım ki, benden başka ilah yoktur; ancak ben varım. Ben her neye ol desem, olur. Bana itaat et ki, seni de benim gibi kılayım; bir iş için 'ol' diyessin, o da ola..."

Bu haller hayret edilecek haller değildir. Bunu peygamberler çok yapmıştır. Velilerin de bir kısmında bunlara benzeyen haller zuhura gelmiştir. Bazen havas tabakasına da bu vergi, Hakk (cc) tarafından bir ihsan olarak verilmiştir.

Yeşim Gezmiş TORTUM

İnsan tefekkür sayesinde diğer varlıklardan ayrılır. Tefekkür ise ancak kalpte tasavvuru mümkün olan şeyler hakkında yapılabilir. Onun için insan ALLAH'ın yarattıklarını tefekkür edebilir. Kur'an da birçok ayette düşünen, akıl erdiren insanlar için ibretler vardır, denilmektedir. O halde, tefekkür için ALLAH'ın yarattığı şeylerden ibret almak diyebiliriz. İmam Gazali 'Tefekkür ibadetin yarısıdır.' demiştir. Gelin, zihnimizde bir pencere aralayalım, evlatlarımız üzerinden tefekkür edelim.

Tin Suresi 4. ayette **"Andolsun ki biz insanı en güzel biçimde (ahsen-i takvim) yarattık."** denilmektedir. İnsan büyüdükçe günahla tanışır, ya ALLAH'ın emrine itaat eder, günahlardan kaçınır ya da günahkâr olup yaratılışını bozar. Bu bakış açısıyla çocuklarımıza elbette öğretecek çok şeyimiz olduğu gibi onlardan öğrenecek çok şey olduğunu da söyleyebiliriz. İşte bunu tefekkür etmeye başladığımızda, kendimizi yazımızın başlığı olan çocuktan öğrenebilseydim derken buluyoruz.

İslâm âlimlerinin büyüklerinden olan İmam Suyutî (r.a) tasavvuf ehli olan kişilerin bazı özelliklerini şöyle açıklar.

Ebdal (seçkin veliler) dan olmak istersen,

ahlâkını, çocukların huylarına çevir, çünkü onlarda beş haslet vardır ki, onlar büyüklerde olsa elbette evliya olurlar. Bu beş haslet şunlardır:

- 1- Rızık için endişe etmezler.
- 2- Hastalandıklarında kimseye şikâyet etmezler.
- 3- Yemeği birlikte yerler yalnız yemeyi sevmezler.
- 4- Korkunca hemen gözlerinden yaş akıtırlar.
- 5- Kavga ettiklerinde, kin tutmadan hemen barışırlar.

Evet, büyüklerin sözleri de büyük oluyor. Şimdi dönüp kendimize soralım. Bizler de bu beş hâl mevcut mu, diye. Mevcut ise Allah'ın bize verdiği nimeti geri almasından korkarak şükredelim. Ama ya mevcut değil ise...

1- Rızık ile başlayalım tefekkürümüze; rızık korkusu ile manevî açlık birleşince bunalımlar, aile içi facialar intiharlar vs... Böyle haberlere ahir zaman ümmeti olarak ne kadar tanıdığımız değil mi? Oysa Kur'an; **"Nice canlı var ki, rızıkını (yanında) taşıyor. Onlara da, size de rızık veren ALLAH'tır. O, her şeyi işitir ve bilir."**

(Ankebût, 60) demiyor mu? Peki, Peygamberimiz (s.a.v): **“Ey insanlar! ALLAH ‘tan korkunuz ve rızık talebinde mutedil olunuz. Çünkü rızık gecikse bile tamamını elde etmedikçe hiçbir nefis ölmeyecektir. O halde rızık talebinde ALLAH’tan korkun ve istemekte mutedil olun. Helâl olanı alınız, haram olanı bırakınız.”** (İbn-i Mâce, 6. Cilt; Beyhaki) buyurmuyor mu?

Yani İslam, sebeplere sarılmayı emretmiş, tembellik etmekten men etmiş, olana da razı gelmemizi emretmiştir. Kısaca çocuklarımız gibi endişe etmeden teslim olmalıyız. Böyle düşününce insanın içine bir ferahlık geliyor değil mi?

2- Gelelim, hastalıktan şikâyet etmemeye...

Hastalık ve musibetler bizim için bir sabır sınavıdır. İnsanı Allah’a yaklaştırır. Dua kapısını açar. ALLAH; **“Biz insana nimet verdiğimizde o yüz çevirir, başını alır uzaklaşır. Fakat kendisine bir sıkıntı dokununca bir de bakarsın uzun uzun yalvarır durur.”** (Fussilet, 51) buyuruyor. Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretlerinin ifade ettiği gibi:

Hak şerleri hayr eyler,

Zannetme ki gayr eyler,

Arif âni seyr eyler,

Mevlâ görelim neyler,

Neylerse güzel eyler.

diyerek isyandan kaçınmalı, vücudumuzun bize emanet olduğunu hatırlayarak, emanetin sahibine yakınmamalıyız. Sızlanmak musibeti artırır, tevekkül ise hafifletir. Çocuklarımızı hastayken gözlemlediğimizde sessiz sedasız yattıklarını görürüz. En fazla yaptıkları ağlamaktır ki bu da Rahman olan ALLAH’ın merhametine sebeptir.

3- Yalnız yemek yememek hususunda Peygamberimiz (s.a.v): **“Yemeği toplu olarak yiyiniz; bereket topluluktadır.”** (İbn-i Mâce) buyurmuştur. Ayrıca bu şekilde yemek, muhabbete vesiledir. Yine Pîr eş-Şeyh es Seyyid Gavsul-Azam Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri: **“Bütün amelleri araştırdım, yemek yedirmekten daha faziletli, güzel ahlâktan daha şerefli bir amele rastlamadım. Dünya benim elinde olsa isterim ki, onunla açları doyurayım. Elim deliktir, elimde hiçbir şey tutmam. Elime çok para geçse onunla bir gece geçirmem, onu bir gece yanımda tutmam.”** buyuruyor.

Diyebiliriz ki çocuklar da soframızın bereketi, muhabbeti. Kim olursa olsun soframıza ne koyduğumuz önemli değil. Paylaşmamız,

muhabbetimizdir önemli olan.

4- Bir diğer husus korkunca hemen gözlerinden yaşlar akıtırlar;

Kur’an-ı Kerim’de kâfirlerin katı kalpliliğine işaret edilmiş, ALLAH korkusundan ağlayan, yumuşak kalpli, merhametli müminler cennetle müjdelenmiştir. ALLAH Rasulü: **“Eğer benim bildiğini bilseydiniz az güler çok ağlardınız.”** (Buhârî; Müslim) buyurmaktadır.

Ağlamanın sebebi Allah korkusu ve sevgisi, cehennem kıyamet ve ölüm olabileceği gibi; dünya ile ilgili üzüntü ve acılar da olabilir. İslam’da; ailevi, dünyevi acılara ağlamayıp sabretmek tavsiye edilmekle beraber, taşkınlık yapmadan ağlamakta yasaklanmamıştır. Dini his ve heyecanla, ağlamak tavsiye edilmiş ve büyük sevaplar vaat edilmiştir. Mesela kimsenin bulunmadığı bir yerde Allah’ı zikredip, ağlayan müminin ahirette Allah’ın özel lütfuna nail olacağı (Buhârî, Rekâik 24) hadislerde belirtilmiştir. Bilebilseydik dualarımızı ALLAH ‘a ulaştırmanın en emin yolunun gözyaşı olduğunu Yunus gibi:

Ağla gözüm ağla, gülmesem gayrı

Gönül dosta gider, gelmezem gayrı

diyebilirdik. Bilebilseydik ALLAH korkusundan ağlayan göze ateşin değmeyeceğini biz de az güler, çok ağlardık.

5- Kavga edince kin tutmadan barışırlar.

Çok defa yaşamışızdır. Biz daha ne için kavga ettiklerini anlayamadan, çocuklar yeni bir oyuna başlamışlardır bile. Peki, biz nasılız?

Peygamberimiz (s.a.v): **“Birbirinizle alâkayı kesmeyin! Birbirinize kin tutmayın! Haset etmeyin! Ey ALLAH ‘ın kulları! Kardeş olun.”** (Müslim, Birr) buyurmuştur.

Nefsî tasarruflar ile hareket etmemeli, affetmeyi öğrenmeliyiz. İlâhi adalet elbet tecelli edecektir. ALLAH’a güvenmeli, hesap gününü unutmamalıyız. Ancak böyle yaparak çocuklar gibi mutlu olabiliriz. Yoksa hayatı önce kendimize zehir ederiz. Bir ateş, içimizi yakar durur.

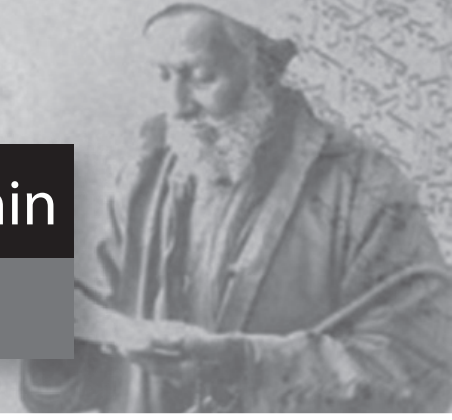
Çocuklarımızdan öğrenecek ne kadar çok şey varmış değil mi? Büyütürken, büyüyoruz, aslında.

Öğrettiğimizi düşünürken, öğreniyoruz ve en büyük silahımız olan duaya sarılıyoruz.

Ya Rabbi, Bizi nimetine şükreden ibadetini güzel yapan ve doğru konuşarlardan eyle. Bildirdiklerinle amel etmemizi nasip eyle. Âmin.

Ankâzâde Köstendilî Halîl Efendi'nin

Tûti İhsan Efendi'ye 2. Mektubu

Nimetlerini ve en büyük nimeti olan hidayetini istenmeden lütfu ile ihsanı ile kuluna veren Allah Teâlâ'ya hamd ü senâ olsun. İnsanlığı nardan nura, cehilden ilme, dalaletten hidayete sevk eden nurlar nuru Hz. Peygamber'e sayısız salat-ü selam olsun. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Muhabbetli, muhterem derviş evladım,

Cenâb-ı Hak sözünü ve gönlünü nurlandırısın. Rızasına muvafık amel ile iki cihan saadeti ihsan eylesin. Sizi de bizi de manevi neşeye erdiren satırlarınızı okudum. Pekâlâ, Allah feyzini arttırsın. Artık yola kabul edildiğin gördüğün rüya ile aşikâr olmuş.

Rüya bahsi dervişlikte bilhassa nefsanî tariklerde çok önemlidir. Bundan sonra gördüğün rüyaları mürşidinden gayriya anlatmayasın zira dervişlik mahrem bir haldir. Mürşid ile mürid arasında cereyan eder. Bu manevi cereyanı dışardan bakanlar hissetse de anlayamazlar. Nasıl ki evli olanın halinden evli olan anlar ama kimse kendi mahrem hallerini bir başka aileye ve şahsa açmaz. İmdi anlaşıldı ki dervişlikte böylesi bir haldir. Derviş olan kimseler, derviş olanlara dahi özel hallerini anlatmaz. Mahremiyete riayetsizlik olmasın deyu nerde kaldı bu hale yabancı olana anlatmak. Elbette bu durum abesle iştigaldir.

Lakin mürşid haricinde eğer mürşid başka bir kişiyi sana arkadaş veya sırdaş ve yahut sohbet şeyhi tayin ederse bu durum müstesnadır. O zaman kendindeki çok hususi tecellileri,

rabıta hallerini açmaz fakat müsaadesi ile bazı rüyalarını, müşkilleri hurda-i tarik denilen tarikattaki bilinmesi gereken malumatı sorup öğrenirsin. Diğerlerini zamana ve zemine bırakır zuhurata tabi olursun.

Bildikleriyle amel eden kişiye Cenâb-ı Hak bilmediklerini öğretir buyuran Peygamber Efendimiz bu halin cevabını vermiştir. Açılması mahrem olan hadisatı ve sence müşkil olan mevzuatı sana ahiret kardeşi olmuş o mürebbi huzurunda kalbini tut müşkiline cevap bulursun. Cevabı aldıktan sonra şek şüphe gösterme. O öyledir. Yanlış bir hal üzere isen ya rüya ile ya başka zuhurat ile tembih ederler. Telafiye imkân bulursun. Rüya hakkında zât-ı âlinize kısa bir malumat arz ediyorum. Bu yolun yolcusuna şimdi beyan edeceğim malumat her daim lazımlı olacaktır.

Bil ki bilhassa dervişin rüyası sırdır. Sır saklamak ise cümle tarikte sâlikin en önemli vazifelerindendir. Rüya üç kısımdır: Birincisi Allah tarafından gösterilen (vasıtasız olarak) rüya. İkincisi melekler vasıtası ile gösterilen rüya. Üçüncüsü nefsin tazyiki şeytanın vesvesesi ile zuhur eden hayallerdir ki kelam-ı kadimde (Kur'ân-ı Kerim'dir) "adğâsü ahlâm" diye tabir olunan görülmüş şeylerdir. Buna zamanımızda şuurlaltı da deniliyormuş. Sanki şuurun üstü bilmiyormuş gibi. Neyse biz gelelim birinci kısma. Allah Teâlâ tarafından kuluna ilham edilen rüyanın tabiri yoktur zira aynen çıkar. Mesela görürsün ki evine filanca gelmiş ertesi günü çıkar gelir tabire ihtiyacı yoktur vesselam.

Cenâb-ı Hak bu nevi rüyaları bazen kudretini

bildirmek için bazen de kudreti ile kuşattığı ve muhafaza ettiği kişileri teyid için gösterir. Başka sebepleri de vardır lakin şu kadarını arz edelim ki gayr-i müslimler de bu nevi rüyalar görür. Yukarıda beyan ettiğimiz kudretinin bilinmesi için. Hidayet yolunu kollasın hak namına sözleri işitsin deyu. Peygamberlerin de gördüğü rüyalar aynen çıkar, bu ise Hakk'ın onları teyidi içündür. Bu kısma ait malumat şimdilik yeter.

Gelelim ikinci nevi rüyaya. Melekler tarafından gösterilen (melekler vasıtası ile) Cenâb-ı Hakk'ın ilhamatı olan rüyalar kendi için de kısımlara ayrılır. Bazen tevil bazen tefsir bazen de tabir olunur. Amma tefsir midir tabir midir erbabi dinlediği zaman anlar. Şunu bil ki rüya ilminin okulu yoktur. Rüya kitaptan da tabir olunmaz. Peygamberlere varis olan zatların bazısına Hz. Yusuf misali ikram edilen ledünni bir ilimdir. Mürşidler müridlerinin ahvaline başka türlü bilmelerinin yanında ayrıca anlattıkları rüya ile âgâh olurlar. Terfi-i derecât mı? (Dereceleri mi yükselmiş) Tenzil-i rütbe mi?

(Manevi rütbeleri mi düşürülmüş) Gaflette mi? Âgâh mı? Rüyaı dinleyince anlar. Anlamayandan mürşid olmaz. Bilmezse nasıl irşad edecek. Tabi ki bilir. Rüya kitaptan niçin olmaz? der isen, deriz ki, aynı rüyayı aynı şekilde iki ayrı şahıs görse tabirleri değişiktir. Aynı rüyayı aynı şahıs başka bir zamanda tekrar görse yine tabiri değişiktir.

Peki âlimler rüya tabiri kitaplarını niçin yazmışlar? Bunca eseri kaleme almışlar denilirse buna da cevaben o belli malumatı kaydetmekten ibarettir. Böyle bir ilim vardır deyu. O kitaplara bakarak ilimden ve halden uzak olan kişiler kendi rüyalarını ve başkalarının rüyalarını tabir etmeye kalkıştırlarsa bu tabir kitabına bakarak tababetten anlamadan başkalarına ilaç yazan deva tavsiye eden fodul kimselere benzer. Seyr-i sulûkta derviş melekler vasıtası ile gösterilen rüyalara çokça mazhar olur. Bilmediklerini böylece talim ettirirler. Sırlara agâh olur. Cenâb-ı Hakk'a vuslata şahsına özel yollar bulur. İşte bundan dolayı da bu sırrı fark etmeyen kişilere rüyasını açarsa emanete hıyanet

"Evladım... Resulullah Efendimizin şekline, kisvesine hatta ismine bile şeytan yaklaşamaz. Ol sebepten dolayı şeytan rüyada böylece aldatamaz. Ancak bir şeyler gördüm deyu kendini oldum zanneder ucuba kapılırsan şeytan sana da yaklaşamaz."

eder ve bu yolun hırsızlarına, sahtekârlarına kendi ile sermaye verip kazandığını harceder.

Evladım, derviş ona derler ki her hal üzere safâsı daim ola. Sana çirkin gelen şey olduğunda yüzünü buruşturursan safân bozulursa veyahut senin için güzel bir hal tecelli ettiğinde kalbindeki safâ, ruhundaki neşe artarsa henüz dervişliği anlamış değilsin demektir. Rüya da böyledir. Sana bazen iyi gelir, bazen kötü gelir. Sen teşvişe kapılma. (Karışıklığa düşme.) Safânı bozma ki dervişlik mesleğini tahsil edesin. Emrolunduğun kulluk üzere daima sebat edersen bu manevi zevki ol zaman tahsil edersin. Unutma ki bu nevi sıkıntılar ve lezzetler yine senin nefsin ile alakalıdır. Bil ki vuku bulan her şey (Sen kullukta daim olduktan sonra) hayırlıdır.

Üçüncüsü olan adğâsü ahlâma gelince erbabı bunu dinler pek bir şey söylemeden geçer. Cevabı verilmeyen rüyaların hepsini bu neviden zannetme. Sana lazım olanın tabiri yapılır. İlle de tabir peşinde olma "eyvallah" de, geç. Zamanı gelince anlarsın.

Evladım... Resulullah Efendimizin şekline, kisvesine hatta ismine bile şeytan yaklaşamaz. Ol sebepten dolayı şeytan rüyada böylece aldatamaz. Ancak bir şeyler gördüm deyu kendini oldum zanneder ucuba kapılırsan şeytan sana da yaklaşamaz zira sen şeytanın bile korktuğu bir kibir belasına düşmüş olursun. Allah muhafaza.

Şunu da muhabbetle arz edeyim ki, kişi rüyasını ıslah edebilir (düzeltilebilir). Doğru sözden ayrılmayan, helale rağbet eden, ibadet taata Allah için müdavim olan hâsılı gün ve gecelerini salih amellerle süsleyen elbette ki rüyasında da güzelliklere mazhar olur. Zaten böylesi hal üzere olan kişiye uyuyor denmez. "Mihman oldu." (Yani Cenâb-ı Hakk'ı semti

ehadiyyetine misafir oldu.) tabiri kullanılır. Hülâsa şunu da beyan edelim ki rüya ve uyku hali seyr ü sulûkta yani dervişlik mesleğinde müstakil önemli bir husustur. Fahr-i Âlem (s.a.s.) saadetle buyurdular ki: **"Ölümünüzün nasıl olacağını anlamak isterseniz nasıl uyuduğunuza bakın, haşrinizin (dirilişinizin) nasıl olduğunu anlamak isterseniz nasıl uyandırıldığınıza bakın!"** Anlaşıldı ki hangi hal üzere olduğumuz rüya ve uyku hali ile kendini gösteriyor. S.A.S. Efendimiz bir çok sabah namazından sonra ashabına **"Müşkili olan var mı, rüyası olan var mı?"** deyu sorarlarmış.

Feyzli, muhabbetli hak yoluna sulûk eden evladım... Allah Teâlâ intisabını mübarek eylesin. Şimdiden geru kendi başına, danışmadan istişare etmeden heva hevesine uyararak fiillere tevessül etmeyesin. Unutma ki, dervişlik yolu çok kolaydır hem ne kadar kolaydır söz dinleyene... Dervişlik yolu ne kadar güç hem ne kadar zor ve sapadır söz dinlemeyene...

Edeb talep edilir ve öğrenilir. Hiç bir mürşid-i âgâh ben sana edep veririm gel de seni edeplendireyim demez ancak kendisine edeble geleni de reddetmez. Bu dahi edebi tahsil etmek için yegâne edebdir. Bu yolun başı da sonu da edebdir. İlk şartı da son şartı da söz dinlemektir vesselam.

Bu satırları senin pâk sadrına, irfanına, ferasetine havale ediyorum. Cenâb-ı Hak, feyzini müzdâd eylesin, erenlerin sohbetine mahrem eylesin, seni ve bizleri tarik-i Muhammediye'de feyzyâb eylesin.

es-selâmu aleykum ve rahmetullâhi ve berakâtuhû...

"Ölümünüzün nasıl olacağını anlamak isterseniz nasıl uyuduğunuza bakın, haşrinizin (dirilişinizin) nasıl olduğunu anlamak isterseniz nasıl uyandırıldığınıza bakın!"

(Hadis-i Şerif)

Helâl Olmalı

Yüreğine gül sevgisi,
Takışın helâl olmalı.
Hayatını simgeleyen,
Nakişın helâl olmalı.

Niyetin bağlı özüne,
Aklın yön versin sözüne,
Öyle emret ki gözüne,
Bakişın helâl olmalı.

Nefis çekilsin aradan,
Müjde gelsin maveradan,
Şimşek olup ta semadan,
Çakişın helâl olmalı.

İzle mürşidin peşini,
Kavi tut her bir işini,
Gönüldeki ateşini,
Yakişın helâl olmalı.

Rahmet iste susuz çöle,
Durma yürü sebat ile
Düzlükte incinsen bile,
Yokuşun helâl olmalı.

Gayretlerin gitmez boşa,
Ön safa geç koşa koşa,
Girip nefsinle savaşa,
Çikişın helal olmalı.

Sorma zaman mekân nerde,
Göz açılır perde perde,
Çağrıldığıın kutlu yerde,
Çöküşün helâl olmalı.

Melek seza olsun huyun,
Olsun pınar gibi suyun,
Rabbin huzurunda boyun,
Büküşün helâl olmalı.

Bakma rengine dünyanın,
Sonu gelmez ki hülyanın,
Çilesini bu sevdanın,
Çekişın helal olmalı.

Varıp aşkın otağına,
Sarıl gönül toprağına,
Gülleri aşkın bağına,
Dikişın helâl olmalı.

Hoşgörüye bürünerek,
Ayan beyan görünerek,
Tevazua sarınarak,
Akışın helâl olmalı

Günbeyli sar gönülleri,
Titresin gönül telleri,
Diktiğın gonca gülleri,
Kokuşun helâl olmalı.

Gönlündeki kor ateşi,
Yakişın helâl olmalı...

Nevzuhûr Âlimlere DİKKAT !

► Serkan ZEYBEKER

Ceddimiz, Türkçe'nin yanı sıra Arapça ve Farsça'yı da yoğun olarak kullanmıştır. Hatta bazen Arapça ve Farsça'yı aynı kelimedede birleşik olarak kullanarak bazı tamlamalar da yapmışlardır. İşte bu kelimelerden birisidir nevzuhûr...

Nev, Farsça'da "yeni" demektir. İngilizce'de de "new" şeklinde geçmektedir. Zuhûr ise Arapça'da "ortaya çıkmak" anlamına gelmektedir. İşte bu iki kelimenin terkihiyle nevzuhûr âlimler; piyasaya yeni çıkmış, modernist geçinen, bazı dini malumatları olan ama onları anlatırken daha önceki âlimlerden bazı yönleriyle taban tabana zıt fikirleri de beraberinde öne süren kimselerdir.

Sen onları bir meselede, sanki daha önceki âlimler bunu akıl edememiş de sadece kendisi bulmuş edâsında olduklarını görürsün.

Hâlbuki dinî ilimler umumiyetle önceki âlimler tarafından sağlam temeller üzerine kurulmuş, en ince ayrıntısına kadar meselelerin çözüm yolları ortaya konulmuş, öğrenmek isteyen taliplerini de hâlihazırda beklemektedirler.

Bu nevzuhûr âlimlerin bir kısmı da belli ki, din bilgini görünümünde, İslam düşmanı olan münafık kimselerdir.

Böyle kimselerin öne sürdüğü fikirlere eğer dikkat edersen, birçok çelişkileri de beraberinde bulundurduğunu görürsün. Buna bir misal verirsek, diğerleri de bu misale kıyasla deşifre olacaklardır inşallah. Çünkü hakikat birbiriyle çelişkili fikirleri bir arada bulundurmaz. Batıl ise öyle değildir.

Misal olarak günümüzde bazı modernist kimselerin biz sadece Kur'an'a uyuyoruz, dediklerini işitiyoruz. Böylelikle

hadislere ihtiyaç duymadıkları söylemek istiyorlar. Bunu bazen açıkça, bazen de toplum tepkisinden çekindiklerinden hileyle de yapabiliyorlar.

Şimdi sureti haktan görünen (hak gibi görünen) "Biz yalnız Kur'ân'a uyuyoruz" sözündeki çelişkileri irdeleyelim:

Birincisi, yalnız Kur'ân'a uyduğunu söyleyen bir kimsenin şu ayetlerinde Kur'ân'da bulunduğunu biliyor olması gerekir:

"Rasûlüme uyun ki, doğru yolu bulasınız!"

[A'raf, 158]

"Rasûle itaat eden, Allah'a itaat etmiş olur."

[Nisâ, 80]

"Allah'a ve Rasûlüne karşı gelen, apaçık bir sapıklıktadır." [Ahzâb, 36]

"Allah ile Rasûllerinin emirlerini birbirinden ayırıp ikisi arasında bir yol

tutmak isteyen kâfirdir." [Nisâ, 150, 151]

İkincisi, Hadisler Kur'ân'ı Kerim'in daha iyi anlaşılmasında çok önemli bir rol oynar. Ama bu kimseler Kuran ayetlerini güya izah ederlerken hadisi şeriflerden istifade etmeye imtina ederler. Fakat kendi fikirleri ile izahatları bazen saatleri bulabilmektedir.

İşte olayın üzerinden perde bu şekilde kaldırıldığında İslam'ın Rasûlullah'a verdiği yetkiyi beğenmeyen bu kimselerin, üstelik bu alanda kendilerini yetkili bir konuma koymaya çalıştıklarını görürüz. Tıpkı meyve ağacına zarar vermeye çalışan zararlı canlılar gibi...

Bunu yapan fiskeşinden mi, sapkınlığından mı yoksa münafıklığından mı böyle yapıyor? Elbette hesabını er geç ahirette verecektir.

"Hâlbuki dinî ilimler umumiyetle önceki âlimler tarafından sağlam temeller üzerine kurulmuş, en ince ayrıntısına kadar meselelerin çözüm yolları ortaya konulmuş, öğrenmek isteyen taliplerini de hâlihazırda beklemektedirler.

Bu nevzuhûr âlimlerin bir kısmı da belli ki, din bilgini görünümünde, İslam düşmanı olan münafık kimse-lerdir."

Din Tüccarları

Kendi görüşlerini İslam'a sokmaya çalışan, peygamberi postacı sanan, İslam'ın rükünlerini inkar eden hoca kılıklı zevatlar

Onlar şöyle dediler:
"Siz de ancak bizim gibi insansınız.
Rahman, hiç bir şey indirmemiştir."

(Yasin-15)

Kayıkcının Nasibi

Kıssadan Hisse

Meşhur bir hikâyedir...
Osmanlı Devleti'nin en büyük hat sanatı üstatlarından biri Hafız Osman'dır. Hafız Osman, saraydan ayrılarak bir nevi emekli olduktan sonra istirahat için o devrin en sakin semtlerinden biri olan Üsküdar'a yerleşir. Fırtınalı bir günde kayıkla Beşiktaş'a geçmek ister. Sahilden bir kayığa biner. Yol bitmek üzereyken kayıkcı ücretleri ister. Fakat Hafız Osman, yanına para almayı unuttuğunu fark eder. Tabii artık çok geçtir. Bir çare gelir aklına. Kayıçiya:
"Efendi, yanımda param yok, ben sana bir 'vav' yazayım. Bunu sahaflara götür, karşılığını alırsın." der. Kayıkcı yüzünü ekşitir, söylenerek yazıyı alır. Bir zaman sonra kayıkcının yolu sahaflara düşer. Bakar ki yazılar, levhalar yüksek fiyatlara alınıp satılıyor. Cebindeki yazıyı hatırlar ve satıcıya götürür. Satıcı yazıyı alır almaz,

'Hafız Osman Vavı' diyerek açık artırmaya başlar. Sonunda çok iyi bir fiyata satar. Kayıkcı neredeyse bir haftalık kazancından daha fazlasını bu 'vav' ile kazanmıştır. Gel gelelim, bir gün Hafız Osman karşıya geçmek istediğinde yine aynı kayıkcıyla karşılaşır. Yol bitmek üzereyken ücretler toplanır. Hafız Osman da ücretini kayıçiya uzatır. Kayıkcı:
"Efendi, para istemez; sen bir 'vav' yaz yeter" der. Hafız Osman, tebessüm ederek cevap verir kayıçiya:
"Efendi, o 'vav' her zaman yazılmaz. Sen dua et başka bir gün para kesemi yine evde unutayım..."

Padişahın Şahitliği Tehlikede

Osmanlı padişahı Yıldırım Beyazıt Han'ın bir meseleden dolayı mahkemeye gelip şahitlik yapması gerekmişti. Ancak Bursa kadısı Molla Fenârî, hiç

çekinmeksizin padişahın şahitliğini reddetmiş, mahkemede şahitlik yapma liyakatinde olmadığını iddia etmiş, gerekçe olarak da padişahın cemaatle namaz kılmakta ihmali olduğunu ileri sürmüştü.

Cemaatiterkederek, dinin mühim bir şiarında kusurlu davranan birinin şهادetin kabul edilemeyeceğini söylüyordu.

Molla Fenârî'nin bu kararı ve gerekçesi hukuka uygundu.

Bu yüzden Yıldırım Beyazıt ona hiçbir itirazda bulunmadı. Gerçi o devirde kadıları tayin eden padişah olduğu için, istese onu görevden alabilirdi.

Fakat o, böyle bir davranışın hukuka en büyük saygısızlık ve adaleti ayaklar altına almak olacağını bildiğinden bu yola başvurmadi.

Bilakis Kadı Efendinin adalet işlerindeki tarafsızlığından, hükümdara karşı bile hakkı söylemek cesaretini göstermesinden çok memnun oldu.

Kısa bir süre sonra da, Kadı Efendinin ileri sürdüğü kusurunu giderdi.

Sarayın önünde bir cami yaptırdı ve elverdiğince beş vakit namazı, bu camide cemaatle kılmaya gayret etti.

Onlar mı Özürlü Yoksa Biz mi?

Yıllar önce, Seattle'da düzenlenen Engelliler Olimpiyatında, sıra 100 metre finallerine gelmişti. Finale kalan dokuz yarışmacıdan her biri ya fiziksel açıdan engelliydi yahut zihinsel açıdan.

Yarışmacılar, başlama çizgisindeki yerlerini aldılar ve başlama işareti verilir verilmez var güçleriyle ileri atıldılar. Hiçbiri, atletizm yarışmalarında görmeye alışık olduğumuz türden bir hamle gerçekleştirmedi elbette. Ama hepsi de güçleri yettiğince koşmaya, bitiş çizgisine varmaya çalışıyordu.

Biri hariç!

O, daha ilk birkaç metrede tökezleyip yere yuvarlanmış, dengesini koruyamadığı için yerde iki takla atmış, sonra da hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı.

O kadar yüksek sesle ağlıyordu ki, öndeki sekiz yarışmacı da onun hıçkırıklarını işitip önce yavaşladılar, sonra başlarını geriye

çevirdiler, sonra da bitiş çizgisine doğru koşmayı bırakıp yerdeki bu sakat gencin yardımına koştular.

İçlerinden down sendromundan muzdarip bir kızcağız eğildi, gözyaşları içinde yerde oturan gencin dizini öptü ve elinden tutup onu kaldırmaya çalıştı. Diğerleri de yardımcı oldular kendisine. Sonra, dokuz yarışmacı el ele tutuşup bitiş çizgisine doğru beraberce ilerlemeye başladılar.

Yarış pistindeki bu tablo karşısında bütün stadyum ayağa kalkmıştı. Seyirciler dokuz yarışmacıyı da ayakta alkışlıyor; izleyenlere adeta insanlık veren bu genç yürekleri ağlayan gözlerle, hayranlık duyguları içerisinde izliyorlardı.

Kahrın da Hoş Lütfun da Hoş

*Cana cefâ kıl ya vefâ
Kahrın da hoş lütfun da hoş
Ya dert gönder ya devâ
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

*Hoştur bana senden gelen
Ya hil'at ü yahut kefen
Ya taze gül yahut diken
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

*Gelse celâlınden cefâ
Yahut cemâlinden vefâ
İkisi de cana safa
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

*Ger bağ u ger bostan ola
Ger bendü ger zindan ola
Ger vasl ü ger hicrân ola
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

*Ey Padişah-ı lem yezel
Zat-ı ebed hayy-ı ezel
Ey lütfu bol kahrı güzel
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

*Ağlatırsın zâri zâri
Verirsen cennet ü hûri
Lâyık görür isen nâri
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

*Gerek ağlat gerek güldür
Gerek dirgür gerek öldür
Bu âşık hem sana kuldur
Kahrın da hoş lütfun da hoş*

İbrahim TENNURÎ (ks)

Teslimiyet ve Tevekkül

İle İlgili Sorular

Editörden

Bir mürşide intisab eden kimse “gassâl/ ölü yıkayıcı önünde meyyit/ölü gibi” teslim olacak deniliyor. Bu doğru mudur?

Şeyh ile mürid arasındaki ilkeleri düzenleyen sadece sevgidir. Bu yüzden aralarındaki sevginin boyutunu göstermek üzere teslimiyet için “gassal önünde meyyit” tabiri kullanılmıştır. Bu teslimiyet biraz karakter yapısı ile alakalı bir olay olarak görünmektedir. Meselâ ashâb-ı kirâm arasında Hz. Ebû Bekir gibi her konuda Allah Rasulü (s.a.v)’ne itirazsız teslim olan sahabeler olduğu gibi, Hz. Ömer gibi aklının yatmadığı meselelerde hemen itiraz edip fikrini söyleme cesaretini gösterenler de vardır.

Ebû Bekir, Mirac olayında: “Bunları Muhammed söylüyorsa muhakkak doğrudur.” ve Hudeybiye’de anlaşmanın imzalanmasına karşı çıkan sahabelere: “Siz ne yapıyorsunuz? O, Allah’ın peygamberi ve vahiy alıyor.” diyerek teslimiyetin şâhika örneklerini göstermiştir. Hudeybiye’de

Ömer ise: “Biz bu zillete nasıl râzı oluyoruz?” diyerek tepkisini göstermiştir. Fakat her ikisi de konularından bir şey kaybetmemiştir. Ne teslimiyeti Hz. Ebû Bekir’e ne karşı çıkışı Hz. Ömer’e bir zarar vermiştir. Demek ki bu iş bir meşrep ve mizaç meselesidir. Bizim nasslarımızda kayıtsız şartsız bir kimseye tâbi olmamızı emreden bir hüküm olmadığı gibi, sevgi ile tâbi olmayı yasaklayan bir hüküm de yoktur.

Diğer taraftan mürid her konuda değil ama tasavvufi eğitim ve evrâdın miktarı gibi konularda mürşidini bir hekim gibi görmeli ve ona her hususta teslim olmalıdır. “Gassal önünde meyyit gibi” sözünden maksad bu olsa gerektir. Yoksa bu sözü her konuya genellemek uygun düşmez.

İstismâra açık görünen bağlılığın ölçüsü ne olmalıdır? Sâdece uhrevî işlerde mi, yoksa dünyevî işlerde de olmalı mıdır?

Anadolu’da da başka yerlerde de teslimiyet

anlayışını istismar ederek saf Müslümanları kandırılar çoktur. Tasavvuftaki teslimiyet, acem kılıcı gibi iki tarafı keskin bir şeydir. İyiyi kullanılabileceği gibi, şerre de kullanılabilir. Burada sorumluluk, meydanı boş bırakan Müslümanlarıdır.

Teslimiyet istidadında olan insanların bu kabiliyetlerini istismar etmeden, hayra kanalize edecek insanlar bulunmazsa; onları kendi menfaatine kanalize edenler bulunacaktır. Biz diyelim ki teslimiyeti reddettik. "Teslimiyet diye bir şey yoktur." dedik. Bu istismarcılar huylarından; teslimiyete yakın insanlar da bu özelliklerinden vaz mı geçecekler? Bu mümkün olmadığına göre hastalık, halkın ilim ve irfan seviyesi ile alâkalıdır, teslimiyetle değil. Piyasada liyakatsiz kimselerin kol gezmelerine fırsat verilmemelidir.

Teslimiyet, kalbî bağ sonucu insanoğlunda oluşan aynileşme arzusunun tabii bir sonucudur. Hiç kimse bir diğerini silahla teslim almadığına göre, insanları teslimiyete götüren şey karaktere duyulan hayranlıktır. İnsanlar dehayı takdir ederler, ama karakter sahibi ve kendilerine yakın yapıda gördükleri kimselerin ardından teslimiyetle giderler. Bu tabii bir hadisedir. Mecrasında aktığı zaman problem yoktur. Problem bu teslimiyet mecrasını şahsî menfaatlara kanalize etmektedir. Bundan kurtulmanın yolu insanlara doğruları öğretmek, yanlışlardan sakınmayı sağlayacak bilgilenmeyi sağlamaktır.

Bağlılığı dünyevî ve uhrevî diye ayırmak hayatımıza giren sekularizmin sonucudur. Dinî ve İslamî bakımdan insan hayatının her boyutu uhrevî sonuçlar doğuracak özelliğe sahiptir. Bu bakımdan teslimiyet ve aynileşme için dünyevî ve uhrevî bir ayırım yapılması uygun düşmez.

Müridin şeyhine kayıtsız şartsız teslimiyeti nedir? Oysa Kur'an'daki teslimiyet ayetlerini araştırdığımızda hepsinde teslimiyetin Allah'a olacağı zikredilmektedir. Kişi, Allah ve din dışında, başka din ve şahıslara teslim olabilir mi?

Teslimiyet, sevgiye dayalı bir itaat işidir, diye belirtmiştik. Kayıtsız şartsız teslimiyet denilince mürşidin uyarılarına tenkitçi bir nazarla bakmadan, evham ve vesveselere düşmeden "Bunların benim manevî hayatıma faydası olur." diye söylenenlere uymak anlaşılır. Doktora giden bir hasta, doktoruna ne kadar güvenir, onun hastalığını tedavi edeceğine ne kadar inanırsa o kadar çabuk iyileşir. Müspet anlamda bir önyargının faydası vardır.

Şeyhe teslimiyet, ashabın Allah Rasûlü (s.a.v)'ne teslimiyet ve güveni gibi, müridin mürşidinin söylediklerine inanmasıdır. İnsanın güvenip inanmadığı kişinin sözünü tutması mümkün değildir. Ayrıca ayette: **"Allah'a, Rasûlü'ne ve sizden olan Ulü'l-emr'e itâat edin!"** (en-Nisa,4/59) buyurulmaktadır. Mürşid, müridi için manevî ve uhrevî konularda ülü'l-emr'dir. Böyle olunca müridin mürşidine bu anlamda teslimiyetle bağlanışının şeriatla çatışır bir yanı yoktur. Şeyh diye ortaya çıkan bozuk düşünceli insanlara karşı yapıldığında kötü neticeler verir diye teslimiyeti büsbütün reddetmemek gerekir.

Kaynak: 300 Soruda Tasavvufi Hayat, sf. 209, Erkam Yayınları-2014.

Uyan Gözün Aç

Niyazi Mısri(ks)

*Uyan gözün aç durma yalvar güzel Allah'a
Yolundan izin ayırma yalvar güzel Allah'a*

*Her geceyi kaim ol her gündüzü saim ol
Hem zikr ile daim ol yalvar güzel Allah'a*

*Bir gün bu gözün görmez hem kulağın işitmez
Bu fırsat ele girmez yalvar güzel Allah'a*

*Açlığı ganimet bil her saati nimet bil
Gizlice ibadet kıl yalvar güzel Allah'a*

*Ömrünü hiçe sayma kendini oda yakma
Her şam u seher yatma yalvar güzel Allah'a*

*Hey nice yatırsun dur olma bu safadan dur
Bahr-ı keremi boldur yalvar güzel Allah'a*

*Her vakt-i seherde bir lütfu gelir Allah'ın
Ol vakt uyanır kalbin yalvar güzel Allah'a*

*Allah'ın adın yadet, can ile dili şadet
Bülbül gibi feryat et yalvar güzel Allah'a*

*Gel imdi Niyaziyle Allah'a niyaz eyle
Hacatı diraz eyle yalvar güzel Allah'a*

